

การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019

รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2

วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

CREATING THE PROGRAMMED INSTRUCTION PROGRAM MICROSOFT

POWER POINT 2019 FOR DEVELOPMENT OF SAW U THAI MUSIC

SKILL 3 FOR UNDERGRADUATE STUDENTS YEAR 2

SUKHOTHAI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

ณัฐธยา รังสิยานนท์

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 มีวิธีการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกเครื่องสายไทย ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ บทเรียนสำเร็จรูป ประกอบด้วยเนื้อหา 5 บทเรียน ได้แก่ 1) เพลงเหาะ 2) เพลงโคมเวียน 3) เพลงตระนิมิต 4) เพลงกระบอกกัน และ 5) เพลงร่ำ จากการศึกษพบว่า บทเรียนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 โดยที่การทดสอบแบบ 1 ต่อ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.44/86.67 การทดสอบแบบกลุ่มย่อย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.78 /90.37 และ การทดสอบภาคสนาม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.42 /87.43 การศึกษาผลใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 พบว่า นักศึกษากลุ่มเป้าหมายสามารถบรรเลงซอู้ได้อยู่ในระดับดี ถึง ดีเยี่ยม ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทวนสอบวัดผลสัมฤทธิ์อยู่ที่ 90.22 สาเหตุที่บทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรน่า ใช้การแปรทำนองทางซอู้ อย่างเรียบง่าย โดยยึดทางฆ้องเป็นหลัก เพื่อรักษาขนบของการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ให้เกิดอรรถรสที่บ่งบอกถึงความศักดิ์สิทธิ์ สง่างาม และใช้การประเินทักษะ แบบออนไลน์เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

คำสำคัญ: บทเรียนสำเร็จรูป / ทักษะการบรรเลงซอู้ / เพลงหน้าพาทย์

Abstract

research on Creation of ready-made lessons, Microsoft Power point program 2019, Thai Music Skills Course 3 for 2nd year undergraduate students at Sukhothai College of Dramatic Arts. The objective is to create the Microsoft Power point 2019 ready-made lessons to be effective according to the 80/80 criteria and to study the results of using the Microsoft Power point 2019 packaged lessons. There is a study method based on a quantitative research methodology. The population in this research was undergraduate students. Major in Thai stringed instruments Under the Bunditpatanasilpa Institute finished lesson Consisting of content in 5 lessons, namely 1) Pleng Heaa, 2) Pleng Khom Wien, 3) Pleng Tra Nimit, 4) Pleng Kra Bong Kan, and 5) Pleng Rua. The study found that Lessons outperformed the threshold of 80/80, where the 1-to-1 test performed 84.44/86.67 in the small group test. effective as 87.78 /90.37 and field test The efficiency is 86.42 /87.43. A study of the results of using the Microsoft Power point program packaged lessons 2019 found that the target students were able to perform strumming at a good to excellent level. The average score of verification of achievement test was at 90.22 The reason why the finished lessons are more effective than the set criteria is because online teaching methods are used in accordance with the situation of the corona virus epidemic. Neat strumming by sticking to the gong as the main to maintain tradition of playing the song in front of Phat to create a taste that indicates sanctity, elegance, and to use skill assessment Online as a measurement and evaluation tool.

Key words: Ready-made lessons. / Music Skills playing Saw u / Pleng Na Phad

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตา และกรุณาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผู้อนุมัติทุนวิจัยในครั้งนี้ จนทำให้งานวิจัยด้านการเรียนการสอนฉบับนี้เกิดขึ้น และสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบพระคุณ นางนิภา โสภาสัมฤทธิ์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ให้การสนับสนุนในด้านนโยบาย ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยเป็นอย่างดี ให้การอนุมัติงบประมาณในการทำวิจัยด้านการเรียนการสอนในครั้งนี้ จนสัมฤทธิ์ผล

กราบขอบพระคุณ ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ได้อำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยด้านการเรียนการสอนในทุกขั้นตอน จนทำให้สำเร็จลุล่วง

กราบขอบพระคุณ นางพริมา รุ่งศรี ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และนายพงษ์ศรี แก้วรัตนศรีโพธิ์ หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศิลป์ ที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้การอนุมัติหนังสือราชการเพื่อติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้ทุกขั้นตอน ตลอดจนจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำรูปเล่มวิจัย และเครื่องดนตรีที่ใช้ในการจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป ให้งานวิจัยฉบับนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษร เอ็มโอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิติ เอ็มโอด และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้การอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้งานวิจัยในครั้งนี้มีสนับสนุนการดำเนินงานทุกขั้นตอน จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศร เนาวนนท์ อธิการบดี และประธานอนุกรรมการ และคณะพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ให้การรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

กราบขอบพระคุณ ดร.จำเริญ แก้วเพ็งกรอ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ที่ให้การสนับสนุนบุคลากร นายทัตพล ชูเชิด นายนิพัทธ์พงศ์ สกุลพิทักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ที่บรรเลงฆ้องวงใหญ่ และเครื่องกำกับจังหวะหน้าทับ เพลงหน้าพาทย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาบทเรียนสำเร็จรูปในครั้งนี้

และสุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่กุลนาถ รังสิยานนท์ และครอบครัว ที่สนับสนุนการดำเนินงานทุกขั้นตอนอย่างเต็มที่ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ณัฐยา รังสิยานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบความคิดในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
ทฤษฎีดนตรีไทย.....	5
ทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R).....	7
สาระวิทยาการที่เกี่ยวข้อง.....	9
บทเรียนสำเร็จรูป.....	9
ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป.....	10
โปรแกรม Microsoft Power point 2019.....	10
แบบประเมินทักษะ.....	11
ประวัติข้ออยู่.....	13

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
สารัตถะเกี่ยวกับเพลงหน้าพาทย์ในบทเรียนสำเร็จรูป.....	15
คำอธิบายรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 (กลุ่มวิชาเอกเครื่องสายไทย).....	16
ทักษะการบรรเลงซออู้ในเพลงหน้าพาทย์ที่ระบุในบทเรียนสำเร็จรูป.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019	
ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80.....	39
ผลการใช้4บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชา	
ทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์	
สุโขทัย.....	41
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผล.....	52
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	59
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	60
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	62

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	102
ภาคผนวก จ ใบตอบรับการเผยแพร่บทความวิจัย.....	111
ภาคผนวก ฉ ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	114
ประวัติผู้วิจัย.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	32
2 คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง.....	33
3 การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กับทักษะที่ประเมิน.....	34
4 การตรวจหาค่าความสอดคล้องแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ และเกณฑ์การให้คะแนน.....	35
5 ผลประสิทธิผลการทดลองแบบ 1 ต่อ 1.....	40
6 ผลประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ทดลองแบบกลุ่มย่อย.....	40
7 ผลประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป จากการทดสอบภาคสนามจำนวน 33 คน.....	41
8 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 1.....	42
9 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 2.....	42
10 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 3.....	43
11 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 4.....	43
12 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 5.....	44
13 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 1.....	45
14 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 2.....	45
15 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 3.....	46
16 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 4.....	46
17 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 5.....	47
18 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 1.....	48
19 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 2.....	48
20 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 3.....	49
21 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 4.....	49
22 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 5.....	50
23 คะแนนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมของนักศึกษา.....	51

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ชอู้.....	14
2	ระดับเสียงชอู้.....	14
3	การเทียบเสียงโดยใช้ระนาดเอกเป็นต้นเสียง ของสายทุ้ม.....	17
4	การเทียบเสียงโดยใช้ระนาดเอกเป็นต้นเสียง ของสายเอก.....	18
5	ทำนองบรรเลงชอู้.....	18

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาชีพครู และมุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้เกิดความพร้อมสู่ความเป็นครูและนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถด้านทักษะในวิชาชีพอย่างลุ่มลึก สามารถรองรับงานด้านอนุรักษ์ พัฒนา สร้างสรรค์ สืบทอดและเผยแพร่มรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ดำรงคงอยู่ตลอดไป ภายใต้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปัจจุบัน วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้นำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2562 มาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงพัฒนามาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) พ.ศ.2547, 2548, 2552, 2555 และ 2558 เพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และมีความเหมาะสมทันสมัย ซึ่งในระดับปริญญาตรีมีการจัดการศึกษาใน 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา และสาขาวิชาดนตรีศึกษา (วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย, 2562 น.1)

สาขาวิชาดนตรีศึกษา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาชีพครูดนตรี กำหนดให้นักศึกษาสามารถแยกเรียนตามกลุ่มเครื่องมือเอกที่ตนเองมีความสนใจ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มเครื่องดนตรี คือ เปียโน, เครื่องสาย, คีตศิลป์ไทย, และดนตรีสากล ซึ่งในแต่ละกลุ่มเครื่องมือต่างมีรายวิชาที่มุ่งเน้นให้เกิดทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่วิธีการถ่ายทอดซึ่งจะนำไปใช้ในวิชาชีพครูต่อไป เช่น ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 กำหนดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติซอู้ในเพลงหน้าพาทย์ อันประกอบด้วย เพลงเหาะ เพลงโคมเวียน เพลงตระนิมิตร เพลงกระบอกกัน และเพลงร่ำ เพลงประเภทดังกล่าว เป็นเพลงที่มักใช้บรรเลงกันในกลุ่มเครื่องดนตรีเปียโน โอกาสที่จะบรรเลงในเครื่องดนตรี ซอู้ จึงมีไม่มากนัก นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย จึงต้องสร้างความเข้าใจมากกว่าการเรียนเพลงประเภทอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทางเพลงที่ต้องให้สอดคล้องกับทางฆ้อง เพื่อให้เกิดสุนทรีระที่งดงาม ตามแบบแผนเพลงหน้าพาทย์ นอกจากนี้ ซอู้ ยังเป็นเครื่องดนตรีที่ผู้บรรเลงต้องทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการนำมาใช้บรรเลงในเพลงประเภทหน้าพาทย์ เนื่องจากเดิมนั้น ซอู้ มีหน้าที่บรรเลงในวงเครื่องสายมีชั้นเชิงทางบรรเลงที่แยบยล สามารถบรรเลงหยอกล้อ ต่อ ขัด เหลื่อม หลอก หน่วงจังหวะในบางช่วง แต่เมื่อนำมาใช้ในเพลงหน้าพาทย์ นักศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจในแบบแผนการบรรเลงอย่างลึกซึ้ง

และอยู่ในความพอดี ไม่วัดโผน เนื่องจากเป็นเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งในวงการดนตรีไทย ถือว่าเป็นเพลงที่มีความศักดิ์สิทธิ์ การจะสอนให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับนักศึกษาทุกคนอย่างใกล้ชิด แต่ในปัจจุบันเกิดภาวะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนการดำรงชีวิตของบุคลากร และนักศึกษาในทุกกิจกรรม การเรียนการสอนทางด้านดุริยางคศิลป์ ซึ่งรวมถึงในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ที่ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบในรายวิชาด้วยตนเอง เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน จนไม่สามารถสอนแบบใกล้ชิดตามวิธีเดิมได้ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 เกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ผู้วิจัย จึงเกิดแนวคิดที่จะสร้างนวัตกรรมการสอน “บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย” เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา และเป็นการสร้างวิธีการสอนที่ทันสมัย เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน อันจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และผู้ที่สนใจนำบทเรียนสำเร็จรูปนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เพื่อศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ทักษะการบรรเลงซออยู่ในเพลงหน้าพาทย์ เป็นนวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแปลกใหม่ นำเสนอในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Microsoft Power point 2019 สามารถใช้เป็นสื่อการสอนออนไลน์ได้สะดวก เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน ประกอบด้วยเนื้อหา 5 บทเรียน ดังนี้

บทที่ 1 เพลงเหาะ

บทที่ 2 เพลงโคมเวียน

บทที่ 3 เพลงตระนิมิตร

บทที่ 4 เพลงกระบอกกัน

บทที่ 5 เพลงร่ำ

3.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเวลา 1 ปี 6 เดือน โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 สร้างและตรวจสอบประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ตามเกณฑ์ 80/80 ตาม วัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 1 ระหว่างเดือนกันยายน 2563 - กันยายน 2564

ระยะที่ 2 ติดตามผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้แบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ ตามวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 2 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 - ธันวาคม 2564

3.3 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากร การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอก เครื่องสายไทย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ครู 4 ปี) ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอก เครื่องสายไทย จำนวน 33 คน

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 เครื่องมือเอกซอู้ รายวิชาทักษะ ดนตรีไทย 3 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 3 คน

4. สมมุติฐานของการวิจัย

บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และสามารถใช้สอนออนไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอู้ในเพลงหน้าพาทย์ ของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กรอบความคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ โดยมีกรอบแนวคิด ในงานวิจัย ดังนี้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 บทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง บทเรียนโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสำหรับใช้เป็นสื่อการสอนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ใช้ศึกษาและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

6.2 ทักษะการบรรเลงซอฮู้ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติซอฮู้ของนักศึกษา ในเพลงเหาะ เพลงโคมเวียน เพลงตระนิมิต เพลงตระบองกัน และเพลงร่ำ

6.3 ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง ผลสัมฤทธิ์จากการใช้บทเรียนโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ที่เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

6.4 80/80 หมายถึง เกณฑ์ที่บอกประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ว่าสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้จริงตามที่ต้องการ

6.5 80 (ตัวแรก) หมายถึง ผลประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ที่ได้มาจากการประเมินนักศึกษา ระหว่างฝึกทักษะซอฮู้ในแต่ละเพลง ตามที่ระบุเนื้อหาในบทเรียนสำเร็จรูป

6.6 80 (ตัวหลัง) หมายถึง ผลประสิทธิภาพโดยรวมของผลลัพธ์ (E2) ที่ได้มาจากการประเมินนักศึกษา หลังจากที่ได้เรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

7.1 มีนวัตกรรม สื่อการสอนด้านดนตรีไทยสำหรับให้นักศึกษา หรือ คณาจารย์ ครู และผู้ที่สนใจ ได้ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการบรรเลงซอฮู้ และทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ ต่อไป

7.2 นักศึกษาสามารถนำบทเรียนสำเร็จรูปนี้ไปศึกษา หรือทบทวน ด้วยตนเองได้ในเวลาที่ต้องการ

7.3 บทเรียนสำเร็จรูปนี้ จะเป็นทางเลือกอีกรูปแบบหนึ่ง สำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาขาวิชาดนตรีศึกษา และสาขาวิชาอื่น ๆ

7.4 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านดนตรีไทยในรูปแบบหนึ่งที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอู้ ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีดนตรีไทย

1.2 ทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R)

2. สารวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

2.1 บทเรียนสำเร็จรูป

2.2 ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

2.3 โปรแกรม Microsoft Power point 2019

2.4 แบบประเมินทักษะ

2.5 ประเภทของแบบประเมินทักษะ

2.6 ประวัติซอู้

2.7 สาระที่เกี่ยวข้องกับเพลงหน้าพาทย์ในบทเรียนสำเร็จรูป

2.8 คำอธิบายรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 (กลุ่มวิชาเอกเครื่องสายไทย)

2.9 ทักษะการบรรเลงซอู้ในเพลงหน้าพาทย์ที่ระบุในบทเรียนสำเร็จรูป

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีดนตรีไทย

ในการบรรเลงดนตรีไทย มีองค์ประกอบสำคัญ ๆ อยู่ 3 คือ ทำนองหลัก ทำนองแปร และ จังหวะ โดยส่วนสำคัญที่สุด คือ “ทำนองหลัก” เป็นทำนอง “ทางซ้อง” ที่บรรเลงโดยฆ้องวงใหญ่ซึ่งใช้บรรเลงรวมวง โดยบรรเลงตามหลักการและวิธีการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ทำนองหลักนี้เป็นทำนองเพลงที่ผู้ประพันธ์ประพันธ์ขึ้น หรือเป็นทำนองเพลงที่ได้รับการยอมรับในวงการดนตรีไทยที่ได้สืบทอดกันมาเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการประดิษฐ์ทำนองแปร และเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับจังหวะตามหลักวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย ทำนองหลักมีบทบาทมากในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่เรียกว่า

“มุขปาฐะ” ถ่ายทอดกันมาด้วยการบอกเล่า เพลงไทยที่ปรากฏสามารถดำรงคงอยู่กับสังคมไทย และรับใช้สังคมไทยมาได้เป็นร้อย ๆ ปี เนื่องจากในทำนองหลัก มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ บันไดเสียง วรรณเพลง ลูกตก อัตราจังหวะ และมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันคือ ความสั้น ความยาว ของเพลง ซึ่งอยู่ในรูปของจังหวะและหน้าทับ ส่วนทำนองแปรนั้นหมายถึง ทำนองเพลงที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงการขับร้องด้วย โดยแปรหรือประดิษฐ์จากทำนองหลักหรือ “ทางซ้อง” ให้เป็นทำนองของแต่ละเครื่องมือตามหลักและวิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชิ้น ทำนองแปร อาจมีทำนองเพลงที่แตกต่างจากทำนองหลักโดยสิ้นเชิง หรือ มีทำนองเพลงคล้ายคลึงกับทำนองหลัก ทำนองแปรและทำนองหลัก (ทางซ้อง) จะต้องมีความสัมพันธ์กันในเรื่องเรื่องความยาวของทำนองเพลง เสียงลูกตก และบันไดเสียง (มานพ วิสุทธิแพทย์, 2533, น.65) สำหรับการแปรทำนองในเพลงประเภทหน้าพาทย์ ผู้บรรเลงควรดำเนินทำนองแปรอย่างเรียบง่าย โดยคำนึงถึงทำนองหลัก ไม่ควรบรรเลงในทำนองแปรที่แตกต่างจากทำนองหลักโดยสิ้นเชิง เนื่องจากเพลงหน้าพาทย์ ถือเป็นเพลงที่มีความศักดิ์สิทธิ์ สง่างามในตัว

ในส่วนของจังหวะ หมายถึง การแบ่งระยะเวลาช่วงใดช่วงหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ ในทางดนตรีมักจะแบ่งอย่างสม่ำเสมอ โดยจะแบ่งความถี่หรือห่างอย่างไรวินิจฉัยขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการแบ่งจังหวะ เป็นองค์ประกอบสำคัญ อีกอย่างหนึ่งในทางดนตรี จังหวะในดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 3 อย่างคือ จังหวะสามัญ จังหวะฉิ่งจังหวะหน้าทับ จังหวะสามัญ เป็นจังหวะที่รู้สึกได้เมื่อได้ยินทำนองเพลง (ถ้ามองในมุมกลับก็จะเห็นว่าในทำนองเพลงทุกเพลงย่อมมีจังหวะในตัวเองอยู่แล้ว) จังหวะสามัญที่รู้สึกได้นั้นสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปของจังหวะเคาะ หรือปรบมือให้เข้ากับทำนองเพลง โดยปกติแล้วจังหวะสามัญของคนส่วนใหญ่จะตรงกัน หมายความว่า ถ้าเคาะจังหวะมือหรือปรบมือให้เข้ากับทำนองเพลงแล้ว คนส่วนใหญ่จะเคาะเหมือนกัน

จังหวะฉิ่ง เป็นจังหวะที่เกิดจากการบรรเลงฉิ่งให้เข้ากับทำนองเพลงอย่างถูกต้องตามเกณฑ์ หรือตามความประสงค์ของผู้ประพันธ์ หรือตามความเหมาะสม การบรรเลงฉิ่งให้เข้ากับทำนองเพลงนั้น มีการบรรเลงหลายอย่าง คือ

ก การบรรเลงตามจังหวะมีการกำหนดไว้ 3 จังหวะ คือ 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียวในปัจจุบันมีบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ไว้ในอัตราจังหวะ 4 ชั้น (บางครั้งเรียกว่า 6 ชั้น) และครึ่งชั้น การบรรเลงฉิ่งยังอนุโลมให้บรรเลงฉิ่งในอัตราจังหวะ 3 ชั้น กับบทเพลงในอัตราจังหวะ 4 ชั้น และให้บรรเลงฉิ่งในจังหวะชั้นเดียว กับบทเพลงในอัตราจังหวะครึ่งชั้น

ข บรรเลงตามลักษณะบทเพลง การกำหนดการบรรเลงตามลักษณะบทเพลงมีการกำหนด เช่น เพลงบางเพลงตี “ฉิ่ง” อย่างเดียว เช่น เพลงเชิดฉิ่ง บางเพลงตี “ฉับ” อย่างเดียว เช่น เพลงเชิดจิ้ง บางเพลงตี “ฉิ่ง-ฉิ่ง-ฉับ” เช่น เพลงสำเนียงจิ้ง บางเพลงตี “ ฉิ่งตัด ” เช่น เพลงชมตลาด และบางเพลงตี “ฉิ่ง” อย่างเดียวอย่างอิสระ เช่น เพลงร่ำ

ค บรรเลงตามความเหมาะสม การบรรเลงฉิ่งแบบนี้สามารถยืดหยุ่นได้ตามที่ผู้บรรเลงเห็นสมควร เช่นในการบรรเลงเพลงทยอยในอัตราจังหวะ 3 ชั้น ด้วยวงปี่พาทย์ไม้แข็ง (ปี่พาทย์เสภา) เมื่อบรรเลงถึง

ทำนองเพลงหรือเมื่อแนวการบรรเลงเร็วขึ้นแล้ว ผู้บรรเลงจึงมักจะบรรเลงในอัตรา จังหวะ 2 ชั้น โดยอนุโลม เพื่อให้ทำนองเพลงจังหวะ และแนวการบรรเลงกระชับขึ้น

จังหวะหน้าทับ เป็นจังหวะที่เกิดจากการบรรเลงกลองให้เข้ากับทำนองเพลงอย่างถูกต้อง สิ่งที่ถูกให้กลองบรรเลงเรียกว่า “หน้าทับ” ซึ่งมีหน้าทับหลายอย่าง หน้าทับแต่ละหน้าทับ มีการกำหนดการบรรเลงที่แตกต่างกันตามชนิดของหน้าทับและอัตราจังหวะชั้นที่ต่างกัน ซึ่งมีการมีการบรรเลงทั้งอัตรา จังหวะ 3 ชั้น 2 ชั้น และชั้นเดียว นอกจากนี้ในหน้าทับเดียวกันยังมีการกำหนดการบรรเลงที่แตกต่าง เมื่อบรรเลงด้วยกลองต่างชนิดกัน กล่าวคือหน้าทับบางหน้าทับ เช่น หน้าทับปรบไก่ สามารถบรรเลงได้ทั้ง กลองแขก กลองสองหน้า โทน-รำมะนา มโหรี และตะโพนไทย ซึ่งจากกลองต่างชนิดกันจะมีลักษณะการ บรรเลงหรือเนื้อทำนองหน้าทับแตกต่างกัน หน้าทับมีหลายชนิดคือ หน้าทับปรบไก่ หน้าทับสองไม้หรือหน้า ทับทยอย หน้าทับเฉพาะ (บางท่านเรียกว่าหน้าทับพิเศษ) ยังมีข้อสังเกตอีกหลายประการเกี่ยวกับหน้าทับ เช่น ระดับเสียงของกลองมีระดับเสียง ของทำนองเพลงหรือไม่ การใช้กลองแต่ละชนิดกับบทเพลงหรือวง ดนตรีแต่ละประเภทนั้น บทบาทของกลองเกี่ยวข้องกับบทเพลงในทางดนตรี (Musical Context) หรือ เป็นเพลงหน้าที่ที่บรรเลงประกอบเพลง (Functional Context)

จากทฤษฎีดนตรีไทย ที่กล่าวถึง ความสำคัญของทำนองหลัก และลักษณะการแปรทำนอง ตลอดจนรายละเอียดในส่วนของจังหวะเพลง ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2 ทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R)

ทฤษฎีนี้กล่าวถึงการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R) โดยมีหลักเบื้องต้นว่า “การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยที่การตอบสนองมักจะออกมาเป็นรูปแบบต่าง ๆ หลายรูปแบบ จนกว่าจะพบรูปแบบที่ดี หรือเหมาะสมที่สุด เราเรียกการตอบสนองเช่นนี้ว่าการลองถูกลองผิด (Trial and error) นั่นคือการเลือกตอบสนอง ของผู้เรียนรู้จะกระทำด้วยตนเองไม่มีผู้ใดมากำหนดหรือชี้ช่องทางในการปฏิบัติให้และเมื่อเกิดการเรียนรู้ ขึ้นแล้ว การตอบสนองหลายรูปแบบจะหายไปเหลือเพียงการตอบสนองรูปแบบเดียวที่เหมาะสมที่สุด และพยายามทำให้การตอบสนองเช่นนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าที่ต้องการให้เรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ ถ้ามีสิ่งเร้าที่ ต้องการให้เกิดการเรียนรู้มากระทบอินทรีย์ อินทรีย์จะเลือกตอบสนองเองแบบเดาสุ่มหรือลองผิดลองถูก (Trial and error) เป็น R1, R2, R3 หรือ R อื่น ๆ จนกระทั่งได้ผลที่พอใจและเหมาะสมที่สุดของทั้งผู้ให้ เรียนและผู้เรียน การตอบสนองต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมจะถูกกำจัดทิ้งไปไม่นำมาแสดงการตอบสนองอีก เหลือไว้เพียงการตอบสนองที่เหมาะสม คือกลายเป็น S-R แล้วทำให้เกิดการเชื่อมโยงไปเรื่อย ๆ ระหว่าง S กับ R นั้น เพื่อสนับสนุนหลักการเรียนรู้ดังกล่าว ธอร์นไดค์ได้สร้างสถานการณ์ขึ้นในห้องทดลอง เพื่อทดลองให้แมวเรียนรู้ การเปิดประตูของหีบกลหรือกรงปริศนาออกมากินอาหาร ด้วยการ

กตคานเปิดประตู ซึ่งจากผลการทดลองพบว่า

- 1) ในระยะแรกของการทดลอง แมวจะแสดงพฤติกรรมเดาสุ่มเพื่อจะออกมาจากกรงมากินอาหารให้ได้
- 2) ความสำเร็จในครั้งแรก เกิดขึ้นโดยบังเอิญ โดยที่เท้าของแมวบังเอิญไปแตะเข้าที่คาน ทำให้ประตูเปิดออก แมวจะวิ่งออกไปทางประตูเพื่อกินอาหาร
- 3) พบว่ายิ่งทดลองซ้ำมากเท่าใดพฤติกรรมเดาสุ่มของแมวจะลดลง จนในที่สุดแมวเกิดการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างคานกับประตูกันได้
- 4) เมื่อทำการทดลองซ้ำอีกต่อไปเรื่อย ๆ แมวเริ่มเกิดการเรียนรู้โดยการลองถูกลองผิด และรู้จักที่จะเลือกวิธีที่สะดวกและสั้นที่สุดในการแก้ปัญหา โดยทิ้งการกระทำอื่น ๆ ที่ไม่สะดวกและไม่เหมาะสม
- 5) หลังจากการทดลองครบ 100 ครั้ง ทั้งระยะเวลานานประมาณ 1 สัปดาห์แล้วทดสอบ โดยจับแมวตัวนั้นมาทำให้หิวแล้วจับใส่กรงปริศนาใหม่ แมวจะใช้อุ้งเท้ากดคานออกมากินอาหารทางประตูที่เปิดออกได้ทันที

ดังนั้น จากการทดลองจึงสรุปได้ว่า แมวเรียนรู้วิธีการเปิดประตูโดยการกดคานได้ด้วยตนเอง จากการเดาสุ่ม หรือแบบลองถูกลองผิด จนได้วิธีที่ถูกต้องที่สุด และพบว่ายิ่งใช้จำนวนครั้งการทดลองมากขึ้นเท่าใด ระยะเวลาที่ใช้ในการแก้ปัญหาคือเปิดประตูออกมาได้ยิ่งน้อยลงเท่านั้น และจากผลการทดลองดังกล่าว สามารถสรุปเป็นกฎการเรียนรู้ (ทิสนา แคมมณี, 2548, น.51) ได้ดังนี้

- 1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่นคงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้
- 3) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อย ๆ หากไม่มีการนำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้
- 4) กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากจะเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

จากทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R) ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. สารวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

2.1. บทเรียนสำเร็จรูป

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยสามารถนำมาประมวลสรุปข้อมูลอันเป็นหลักความสำคัญได้ดังนี้

กุศยา แสงเดช (2545, น.5) ได้กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า เป็นบทเรียนที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีการ และสื่อการสอนที่ใช้ไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าและประเมินผลด้วยตนเอง

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2541, น.6) ยังได้กล่าวถึงความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า เป็นระบบการสอน ที่นำเสนอเนื้อหาทีละน้อยในรูปของกรอบ (Frames) ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตน ใช้วิธีการทำกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นตามลำดับขั้นตอน โดยได้รับการติชมทันที ผู้เรียนมีการพัฒนาไปตามความสามารถและความสะดวกของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ ธวัชรัตน์ ประจง (2550, น.24) ได้กล่าวถึงความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า บทเรียนสำเร็จรูป หรือ บทเรียนโปรแกรม (Programmed Instruction) เป็นสื่อการสอนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง บทเรียนสำเร็จรูปที่สมบูรณ์ จะต้องมีการทดสอบวัดความก้าวหน้าของการเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นกรอบ (Frames) โดยใช้หลักการที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1) รู้เพิ่มทีละน้อย (Gradual Approximation) กล่าวคือ การที่จะเกิดการเรียนรู้ได้นั้น ผู้สอนจะต้องจัดแบ่งขั้นของกิจกรรมเป็นขั้นตอนสั้นๆ ก่อน เพราะถ้ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่ยาวและซับซ้อนอาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และท้อถอยได้

2) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง (Active Participation) คือ การที่จะเกิดการเรียนรู้ได้ ผู้เรียนจะต้องสนใจทำกิจกรรมที่ระบุไว้อย่างมุ่งมั่น ตั้งใจ เช่น เมื่อเกิดปัญหาระหว่างเรียนหรือระหว่างฝึก ควรมีการคิดแก้ปัญหา ค้นหาความสัมพันธ์ คำนึงถึงองค์ความรู้เดิม

3) รู้ผล (Feedback) คือ ผู้เรียนจะต้องรู้ถึงผลของการฝึกฝน ว่าสิ่งที่เรียนไปนั้นถูกต้องหรือไม่ ดังนั้นจึงควรมีการแนะนำ หรือเฉลยให้รู้ว่าสิ่งที่ปฏิบัติอยู่นั้นถูกต้องหรือไม่

4) ความสำเร็จ (Success Experience) คือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ผู้เรียนต้องรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จบ้าง เพราะหากไม่ประสบความสำเร็จเลยก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้เหมือนกัน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายและลักษณะสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

เพ็ญศรี สร้อยเพชร (2542, น.20) ได้แบ่งประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป ออกเป็น 3 ประเภท คือ บทเรียนสำเร็จรูปแบบหนังสือ (Programmed textbook) บทเรียนสำเร็จรูป ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ (CAI) และบทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้สื่อผสม (Multi-media Programmed)

กรมวิชาการ (2545, น.141) ได้กล่าวถึงประเภทของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า ตามหลักการเดิม มีด้วยกัน 2 ประเภท คือ แบบเส้นตรง และแบบสาขา ภายหลังจึงมีการนำมาผสมผสานกัน ทั้ง 2 ประเภท จึงเกิดแบบที่ 3 ขึ้น เรียกว่าแบบผสม ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะดังนี้

1) บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เป็นบทเรียนที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาในแต่ละเรื่อง ต่อเนื่องกันไป จากเรื่องที่ 1 ไปถึงเรื่องสุดท้ายจะข้ามเนื้อหาไม่ได้ ไม่ว่าผู้เรียนจะเก่งหรืออ่อนก็ต้องเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่ผู้สอนวางไว้ ซึ่งผู้เรียนเก่งอาจจะใช้เวลาน้อยกว่าเรียนอ่อน

2) บทเรียนสำเร็จรูปแบบแตกสาขา เป็นบทเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ เพื่อการเสนอเนื้อหาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถไม่เท่ากัน ผู้เรียนที่เก่ง อาจจะข้ามบางกรอบเนื้อหาโดยไม่ต้องศึกษา หรือผู้ที่เรียนอ่อนอาจจะต้องกลับไปศึกษา เนื้อหาที่ผ่านมาแล้วเพื่อทบทวนให้เกิดการเรียนรู้ หรือ ศึกษาเนื้อหาอื่น ๆ ประกอบกัน ด้วยเหตุนี้จึงเสมือนการแตกเนืหาย่อยออกไป

3) บทเรียนสำเร็จรูปแบบผสม เป็นบทเรียนที่จัดเนื้อหาบูรณาการวิธีการสอน ระหว่างแบบเส้นตรง และแบบสาขา ทำให้ลักษณะเนื้อหามีความหลากหลาย และเป็นทางเลือกที่มีความยืดหยุ่น ต่อผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บทเรียนแบบผสมนี้ ถือเป็นบทเรียน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีมากรูปแบบหนึ่ง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้ วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.3 โปรแกรม Microsoft Power point 2019

ฉัญศญา ธรรมมัสกุล (2561, น.7-8) กล่าวว่า โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เป็นโปรแกรมหนึ่งที่อยู่ในชุดของ Microsoft Office เป็นโปรแกรมที่เน้นในเรื่องการแสดงผลภาพประกอบ คำอธิบายเพื่อใช้ในการนำเสนองาน (Presentation) โดยนำเสนอเป็นหน้า ๆ สามารถทำให้มีเสียงบรรยาย ประกอบ หรือภาพเคลื่อนไหวได้ นอกจากการนำเสนอทางจอภาพแล้วยังสามารถสร้างเอกสาร ประกอบการบรรยาย อาทิ บันทึกเป็นเอกสารแจกผู้ฟังบรรยาย รวมถึงการนำเสนอ งานในรูปแบบของ เว็บเพจ และ Microsoft PowerPoint 2010 ยังสามารถบันทึกผลงานลงในซีดีรอมเพื่อนำไปแสดงบน คอมพิวเตอร์ที่ได้ติดตั้งโปรแกรม Microsoft PowerPoint ได้ด้วยโปรแกรมนำเสนอที่ได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ โปรแกรม PowerPoint ซึ่งเป็นโปรแกรม ที่ใช้งานง่าย ไม่ยุ่งยาก PowerPoint เป็น

โปรแกรมหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการนำเสนอเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้สอน และผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และเป็นการเตรียมความพร้อมอย่างดีของผู้สอน ซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางให้ผู้สอนสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันทางเลือกในการผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มีหลากหลาย PowerPoint เป็นรวมไปถึงการใช้โปรแกรม PowerPoint ผลิตสื่อ ประกอบการบรรยายเนื้อหาต่าง ๆ จนได้รับความนิยมอย่างมาก ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ต้องเดินทางไปบรรยายในสถานที่ต่าง ๆ อยู่เสมอ และในแวดวงการศึกษา คณาจารย์ ครู นักวิชาการศึกษาก็นิยมใช้โปรแกรมนี้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่าย สะดวก ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย มีประสิทธิภาพในการนำเสนอ ช่วยเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตด้วยโปรแกรม PowerPoint สามารถนำไปประยุกต์กับสื่ออื่น ๆ ได้หลายประเภท ทั้งสื่อภาพนิ่ง สื่อภาพเคลื่อนไหว สื่อเสียง หรือที่เรียกว่า “สื่อประสม” (Multimedia) ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็วกว่าวิธีดั้งเดิม ประหยัดงบประมาณและเวลาในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ทำให้เกิดเครือข่ายของความรู้ สามารถจัดเก็บไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถเข้าไปค้นคว้า ศึกษาได้อย่างไม่จำกัด เวลา และสถานที่ ทำให้เกิดคลังความรู้ขนาดมหึมา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยกว่าเอกสารและตำราทั่วไป เพราะมีการ ปรับปรุง ข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้ผู้สอนมีเครื่องมือสื่อสารกับผู้เรียน ช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอน จากการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ด้วยโปรแกรม PowerPoint จะมีข้อมูลย้อนกลับ ทั้งข้อดี และข้อจำกัด เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับโปรแกรม PowerPoint ผู้วิจัยจะนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.4 แบบประเมินทักษะ

มาร์แชล (Marshall, 1971, p.135) ได้ให้ความหมายของแบบประเมินทักษะไว้ว่า เป็นแบบประเมินที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว หรือการตอบสนองที่เป็นการกระทำของผู้ถูกประเมิน จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการจัดสถานการณ์ที่เป็นจริง หรือคล้ายสถานการณ์จริงให้กับผู้ถูกประเมินมีรูปแบบของการประเมิน 3 ความหมาย ดังนี้

- 1) แบบประเมินที่เกี่ยวกับความสามารถทางสมอง ทางความคิด ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะด้านภาษา ด้านการฟัง ด้านการพูด และด้านการกระทำที่เกี่ยวข้องกับความคิด
- 2) แบบประเมินที่เกี่ยวกับความสามารถการใช้เครื่องจักร และเครื่องมือต่าง ๆ ประกอบในการทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ
- 3) แบบประเมินที่กำหนดให้เกิดการทำงานจากสถานการณ์

รณชัย บุญสื่อ (2547, น.24) ได้กล่าวถึงแบบประเมินทักษะไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ในด้านการปฏิบัติงาน ตามที่ผู้ประเมินได้กำหนดกิจกรรมขึ้นให้ผู้ถูกประเมิน หรือผู้เรียนได้กระทำ หรือปฏิบัติกิจกรรมออกมาตามสถานการณ์ที่จัดขึ้น ซึ่งผู้ประเมินสามารถประเมินได้ทั้งในขั้นเตรียม (Prepare) ขั้นกระบวนการ (Process) และขั้นผลงาน (Product)

ผิวน ไชยศร (2529, น.37) ได้ให้ความหมายของแบบประเมินภาคปฏิบัติไว้ว่า เครื่องมือในการวัดความสามารถของบุคคลในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม โดยทางกาย หรือการรับรู้ทางประสาทสัมผัส

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2529, น.16) ได้ให้ความหมายของแบบประเมินภาคปฏิบัติไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ออกแบบเพื่อวิเคราะห์และวัดทักษะของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ หรือการกระทำที่ให้เลือกปฏิบัติที่มีการควบคุมไว้อย่างดี

2.5 ประเภทของแบบประเมินทักษะ

สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์ (2535, น.15-18) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบประเมินภาคปฏิบัติไว้ 3 ลักษณะดังนี้

- 1) แบบประเมินโดยการให้แสดงการรู้จัก คือ การกำหนดงานให้ผู้เรียน ให้ผู้เรียนระบุจำแนกหรือบอกวิธีการ บอกเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงาน
- 2) แบบประเมินสถานการณ์จำลอง คือ การให้ผู้เรียนสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาให้เหมือนสถานการณ์จริงมากที่สุด
- 3) แบบประเมินสถานการณ์จริง เป็นการกำหนดงานให้ทำ หรือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งผู้เรียนจะต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติ

วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542, น.125-126) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบประเมินทักษะไว้ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) แบบประเมินข้อเขียน เป็นการประเมินที่เริ่มต้นตั้งแต่ความคิด คำถามส่วนใหญ่จะเป็นการใช้ความรู้ที่เป็นผลจากการเรียนที่ผ่านมา
- 2) แบบประเมินเชิงจำแนก เป็นแบบประเมินที่ใช้กันแพร่หลาย เช่น การให้จำแนกเครื่องมือ หรือชิ้นส่วนของเครื่องมือ ถ้าเป็นเรื่องที่ซับซ้อน หรือยากขึ้นอาจจะต้องมอบงานให้ผู้เรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติม
- 3) แบบประเมินเชิงสร้างสถานการณ์ เป็นแบบประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เหมือนจริง ซึ่งในบางครั้งอาจจะนำมาใช้ในการประเมินขั้นสุดท้ายของทักษะปฏิบัติ
- 4) แบบประเมินการปฏิบัติงานจริง ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ถือว่าเป็นระดับสูงสุด ซึ่งผู้เรียนจะต้องแสดงตัวอย่างของงานภายใต้สถานการณ์จริง

จากข้อมูลเกี่ยวกับแบบประเมินทักษะในข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาออกแบบวิธีการประเมินทักษะการบรรเลงซอฮู้ในเพลงหน้าพาทย์ เพื่อติดตามผลจากการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

2.6 ประวัติซอฮู้

ชาติไทย เป็นประเทศที่เก่าแก่ มีศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเองมาช้านานหลายพันปี มีภาษาพูด ภาษาเขียน และมีดนตรีประจำชาติ เป็นลักษณะสำคัญที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยอย่างสมบูรณ์ ชาติไทยได้สร้างเครื่องดนตรีขึ้นมาใช้เอง หากสังเกตก็จะเห็นลักษณะเฉพาะของรูปร่างเครื่องดนตรี การตั้งชื่อเครื่องดนตรีใช้ภาษาที่ เรียบง่าย ระยะเวลาได้แลกเปลี่ยนความคิดและประดิษฐ์เครื่องดนตรีเพิ่มขึ้น โดยอาศัยหลักการ และรูปแบบจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาเครื่องดนตรีต่าง ๆ ที่ได้เห็นได้ยินให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และตั้งชื่อไว้ตามรูปร่างลักษณะ อาทิ ซอฮู้ ซอดัง ซอสามสาย เป็นต้น (พูนพิศ อมาตยกุล, 2527, น.7)

ซอฮู้ของไทย มีรูปร่างคล้ายกับซอจีน (ฮู ฮู Hu-Hu) มี 2 สายเช่นเดียวกัน แต่ ฮู ฮู้ มีนมรับที่สายก่อนจะถึงลูกบิด และลูกบิดอยู่ด้านข้างทางขวามือของผู้บรรเลง ตรงลูกบิดที่จะสอดเข้าไปในทวนนั้น ได้ขุดทวนให้เป็นรางยาวแล้วเอาสายผูกไว้กับก้านลูกบิดในร่อง หรือ ราง ซอชนิดนี้มีเสียงทุ้ม ที่เราเรียกของเรานี้ว่า “ซอฮู้” ก็คงจะเรียกตามเสียง ส่วนของจีนที่เรียกว่า (ฮู ฮู Hu-Hu) น่าจะเรียกตามเสียงที่ได้ยินเช่นเดียวกัน และซอฮู้ของไทย อาจจะเลียนแบบอย่างมาจากซอจีน อย่างไรก็ตาม จากหลักฐานพอจะทราบได้ว่า เราคงจะนำเอาซอฮู้ ใช้บรรเลงรวมวงเครื่องสาย วงมโหรี เมื่อสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น หรือ อาจจะในสมัยอยุธยาตอนปลาย ในระยะต่อมาได้นำเข้าไปบรรเลงร่วมในวงปี่พาทย์ไม้นวมและวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ด้วยในการปรับปรุงวงปี่พาทย์โดยใช้ซอฮู้บรรเลงร่วมด้วย (ธนิต อยู่โพธิ์, 2510, น.86) ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซอ เป็นหนึ่งในเครื่องดนตรีที่ระบุในกฎหมายเตียรบาลราชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ว่า “ห้ามร้องเพลงเรือ เป่าขลุ่ย เป่าปี่ ลีซอ ดิดกระຈប់ปี ดิดจะเข้ ตีโทนทับในเขตพระราชฐาน” แสดงให้เห็นว่า ทั้งซอฮู้ และซอดัง เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมเล่นกันเป็นอย่างมาก (ตั้งปณิธาน อารีย์, 2554, น.10 อ้างถึงใน ปัญญา รุ่งเรือง, น.43) เริ่มจากบรรเลงแบบคนเดียว นับเป็นเครื่องดนตรีที่สร้างความสนุกสนานตามวิถีคนไทย จากนั้นจึงเริ่มนำมาประสมวงอยู่ในวงเครื่องสาย วงมโหรีและวงปี่พาทย์ไม้นวม และวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์เป็นเครื่องดนตรีที่มีเอกลักษณ์ในเรื่องเสียง และรูปร่างวัสดุที่ชัดเจน กะโหลกซอทำจากกะลามะพร้าวผ่าออกครึ่งหนึ่ง เพื่อใช้ซึงหน้าซอ มีเสียงดังทุ้ม มีสายซอสำหรับใช้สี 2 เส้น คันทวนทำด้วยไม้เนื้อแข็ง อาทิ ไม้มะเกลือ ชิงชัน หรือ งาช้าง มีความยาวประมาณ 25 นิ้ว คันชักซอ ทำจากไม้เนื้อแข็งหรือ งาช้าง และใช้หางม้าแท้ หรือ อาจใช้หางม้าเทียม มีความยาวประมาณ 200 ถึง 250 เซนติเมตร ซอฮู้แกะสลักที่กะโหลกซอ (ดนยา สีลา, น.14 อ้างถึงใน เจริญชัย ชนไฟโรจน์, 2512, น.10) ลักษณะของทวนซอ และวัสดุที่ใช้มีความยาวและวัสดุแตกต่างกันไป ขนาดของคันทวนมีความยาวประมาณ

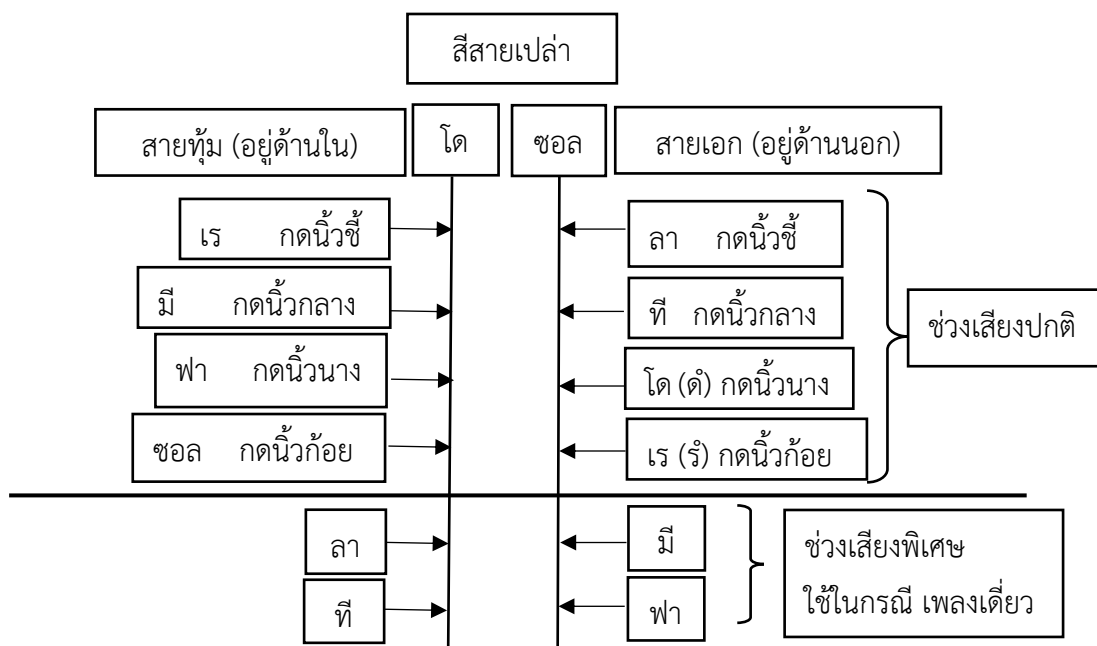
75 เซนติเมตร ด้านบนเป็นลักษณะหัวกลม ตามภาพ หางม้าเท้า ในปัจจุบันมักจะจัดหาได้ยากมาก โดยมากจึงใช้ในลอนแทน สำหรับในลอน คุณภาพอาจจะเทียบเท่าหางม้าเท้าไม่ได้ เพราะในลอน ไม่มีใคร อดยางสน เมื่อขาดยางสน ทำให้ขาดความหนืด ทำให้คันชักกลื่น ลดการเสียดสี ทำให้คุณภาพเสียงลด น้อยลง วิธีการแก้ปัญหาต้องถ่วงยางสนให้ถี่ขึ้นบ่อย ๆ

ภาพที่ 1 ซอ

ที่มา : ผู้วิจัย

ระดับเสียงของซอ มีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 2 ระดับเสียงซอ

ที่มา : ผู้วิจัย

2.7 สารัตถะเกี่ยวกับเพลงหน้าพาทย์ในบทเรียนสำเร็จรูป

ในตำราดุริยางคศาสตร์ ครุมนตรี ตราโมท ได้กล่าวถึง “เพลงหน้าพาทย์” ไว้ว่า เป็นเพลงที่ใช้บรรเลงโดยหน้าที่สำหรับประกอบกิริยาในเรื่อง หมายความว่า เพลงใดที่ผู้บรรเลงตามหน้าที่ของตนแล้วจะเป็นโดยมีผู้บอกหรือโดยแบบแผนประเพณีก็ตามหากว่าเพลงนั้นใช้สำหรับประกอบกับกิริยาอาการ เช่น ยืน เดิน กิน นอน เกิดขึ้น ฯลฯ ซึ่งที่มีอยู่ในท้องเรื่องที่บรรเลงเพลงนั้น ถือเป็นเพลงหน้าพาทย์ ประเภทของเพลงหน้าพาทย์ ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) ประเภทไหว้ครู ได้แก่ เพลงหน้าพาทย์ต่าง ๆ ที่มีระบุชื่อไว้ในตำราซึ่งว่าด้วยการไหว้ครู เช่น ตระพระปรคนธรรพ โปรยข้าวตอก เป็นต้น และ 2) ประเภทเพลงหน้าพาทย์พิเศษ ได้แก่ เพลงหน้าพาทย์ต่าง ๆ ซึ่งอยู่นอกตำราไหว้ครู สำหรับประกอบโขนละคร และอื่น ๆ เช่น เพลงพระยาเดิน เพลงดำเนินพราหมณ์ เป็นต้น (มนตรี ตราโมท, 2540, น. 24)

1) ลักษณะของเพลงหน้าพาทย์

นอกจากเพลงหน้าพาทย์จะแบ่งในลักษณะดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว เพลงหน้าพาทย์ยังจำแนกเป็นกลุ่มเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง และหน้าพาทย์ทั่วไป ดังนี้

เพลงหน้าพาทย์สูง ได้แก่ เพลงองค์พระพิราพเต็มองค์ ตระนอน ตระนิมิตร กระบองกัน ตระบรรทมไพร ตระพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ ตระพระประโคนธรรพ เสมอเถร เสมอสามลา คุณพาทย์สาธุการ เพลงขำนาญ เพลงบาทสกุณี ฯลฯ ในกลุ่มเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงที่ผู้วิจัยกล่าวมานี้ มีจำนวน 2 เพลง ที่ระบุในหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 คือ เพลงตระนิมิตร และเพลงกระบองกัน โดยเพลงตระนิมิตร เป็นเพลงที่ใช้สำหรับการแสดงโขน ละคร เพื่อการแปลงกาย แต่ถ้านำไปใช้ในโอกาสทั่วไป เช่น การแสดงร่ำอวยพร จะมีความหมายถึงความเป็นสิริมงคล ประวัติของเพลงตระนิมิตร ยังไม่มีการยืนยันที่มาที่แน่นอน แต่เชื่อตามลำดับการเกิดเพลงหน้าพาทย์ว่า เกิดขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยพิจารณาจากการแสดงหนังใหญ่ ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 การแสดงโขนละครเมื่อตัวละครที่มีบทต้องแปลงกายจากกายหนึ่งไปอีกกายหนึ่ง ปี่พาทย์จะบรรเลงเพลงตระนอน จึงทรงมีพระราชดำริให้หาเพลงหน้าพาทย์อื่นที่เหมาะสม มาใช้แทนเพลงตระนอน ท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล จึงได้ทูลเกล้าฯ เสนอเพลงตระนิมิตร ซึ่งพระองค์ทรงพอพระทัยเป็นอย่างมาก ทำให้การแสดงโขน-ละครได้ใช้เพลงตระนิมิตรในการแปลงกายตั้งแต่นั้นมา

ในส่วนของเพลงกระบองกันนั้น ยังไม่มีการยืนยันที่มาที่แน่นอน แต่เป็นอีกเพลงหนึ่งที่ยินยอมใช้สำหรับแปลงกาย หรืออาจใช้ในการแสดงอิทธิฤทธิ์ ในกรณีที่การแสดงนั้นได้ใช้เพลงตระนิมิตร ไปก่อนแล้ว ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของครูดนตรีไทยโบราณ ที่ต้องการแสดงให้รู้ว่าผู้บรรเลงไม่จนเพลง (ไม่ใช่เพลงซ้ำกัน) ในการแสดงตอนเดียวกัน ตัวอย่างเช่น การแสดงโขน เรื่อง รามเกียรติ์ ชุตลักส์ดา มาริศ ใช้เพลงตระนิมิตรเพื่อแปลงกายเป็นกวางทอง ต่อจากนั้น ทศกัณฐ์ต้องแปลงเป็นฤๅษีแดง ปี่พาทย์จะบรรเลงเพลงตระบองกัน เพื่อไม่ให้ซ้ำกัน

เพลงกระบองกัน หรือ “ตะบองกัน” เป็นเพลงอัตราจังหวะสองชั้น ใช้หน้าทับเฉพาะ บรรเลงด้วยตะโพนและกลองทัด นักดนตรีทั่วไปมักเรียกเพลงกระบองกัน ว่า “ตระบองกัน” โดยเข้าใจว่าเป็นประเภท

เพลงตระ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วเพลงกระบองกันไม่ได้ ใช้หน้าทับตระ แบบเพลงตระนิมิตหรือเพลงตระอื่น ๆ ที่มี 4 ไม้ลาหรือ 8 ไม้ลา แต่ใช้หน้าทับ กระบองกันเช่นเดียวกับเพลงขำนาญ และเพลงโปรยข้าวตอก ดังนั้นชื่อเรียกของเพลงนี้ที่ถูกต้องคือ "กระบองกัน" หรือ "ตะบองกัน" ไม่ใช่ "ตระบองกัน" (สมุทร อังควระ, 2563, สัมภาษณ์)

สำหรับประเภทเพลงหน้าพาทย์ทั่วไป ได้แก่ เพลงช้า เพลงเร็ว เพลงเชิด เพลงเสมอ เพลงเหาะ เพลงร่ำ เพลงปฐม เพลงโคมเวียน เป็นต้น การใช้เพลงหน้าพาทย์ทั้งสองลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสที่ใช้ และฐานะของผู้แสดง ในกลุ่มเพลงหน้าพาทย์ทั่วไปที่ผู้วิจัยกล่าวมานี้ มีจำนวน 3 เพลง ที่ระบุในหลักสูตรรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 คือ เพลงเหาะ เพลงร่ำ และเพลงโคมเวียน สำหรับเพลงเหาะ และเพลงโคมเวียนนั้น นิยมใช้บรรเลงในโอกาสมงคลทั่วไป เพลงเหาะเป็นเพลงที่อยู่ในโหมโรงเช้า และใช้กับการแสดงทั่วไป เช่น ใช้สำหรับเทวดา นางฟ้าไป มาในที่ต่าง ๆ ด้วยกิริยารวดเร็ว จะเป็นเดี่ยวหรือหมู่ก็ได้ การเดินทางไปทางอากาศมักจะใช้เพลงเหาะ หรือ เพลงโคมเวียน ตัวอย่างเช่น ระบำดาวดึงส์ หรือระบำย่องหิด ระบำทั้งสองชนิดเป็นการแสดงการพ้อนรำของเทวดานางฟ้า ฉะนั้นเพลงที่รำออกจึงใช้เพลงเหาะ และเพลงโคมเวียน สำหรับเพลงร่ำ เป็นเพลงหน้าพาทย์ที่ใช้กับการแสดงทั่วไปเช่นกัน ใช้ในการสำแดงเดชหรือแสดงปรากฏการณ์โดยฉับพลัน เช่นการร้ายเวทมนตร์คาถา แปลงกายหรือเนรมิตตัว

2.8 คำอธิบายรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 (กลุ่มวิชาเอกเครื่องสายไทย)

คำอธิบายรายวิชาที่ระบุในหลักสูตรดนตรีศึกษา (ครู 4 ปี) วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ได้ระบุว่า รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 (Thai Music Skill 3) รหัสวิชา 302-25003 กำหนดให้นักศึกษาในสาขาเครื่องสายไทยปฏิบัติเพลงประเภท ต่าง ๆ อาทิ เพลงโหมโรงมะลิเลื้อย เพลงสุรินทราหู สามชั้น เพลงแสนเสนาะ สามชั้น เพลงเขมรราชบุรี สามชั้น เพลงพม่าเห่ ถา เพลงฉิ่งเรื่องฉิ่งพระฉันท เพลงดับสมิงทอง เพลงดับลมพัดชายเขา สามชั้น เพลงละครนอกเรื่องสังข์ทอง ตอน รจนาเสียงพวงมาลัย เพลงระบำเรืองอรุณ ปฏิบัติซออุ เพลงหน้าพาทย์ ได้แก่ เพลงเหาะ เพลงโคมเวียน เพลงตระนิมิต เพลงกระบองกัน และเพลงร่ำ

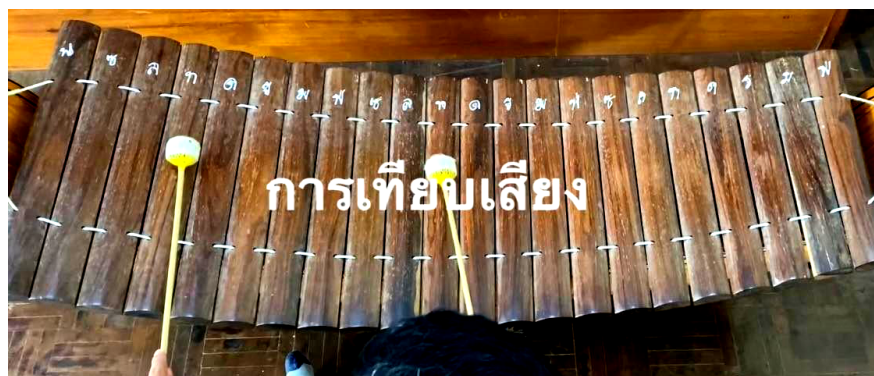
ในส่วนของเพลงหน้าพาทย์ที่นักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติ ซึ่งเป็นเพลงที่มักใช้บรรเลงกันในกลุ่มเครื่องดนตรีปี่พาทย์ โอกาสที่จะบรรเลงในเครื่องดนตรี ซออุ จึงมีไม่มากนัก นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย จึงต้องสร้างความเข้าใจมากกว่าการเรียนเพลงประเภทอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทางเพลงที่ต้องให้สอดคล้องกับทางฆ้อง เพื่อให้เกิดสุนทรียะที่งดงาม ตามแบบแผนเพลงหน้าพาทย์ (วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย, 2562 น.1)

จากข้อมูลในข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้กำหนดเนื้อหาในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.9 ทักษะการบรรเลงซอฮู้ในเพลงหน้าพาทย์ที่ระบุในบทเรียนสำเร็จรูป

ก่อนที่จะบรรเลงซอฮู้ ผู้บรรเลงควรสำรวจความพร้อมของเครื่องดนตรีให้ครบองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) กะโหลกซอ หน้ากะโหลกต้องตั้งฉากกับแนวของลูกบิด โดยหันหน้าซอไปทางเดียวกันกับปลายลูกบิดด้านที่พันสายซอ
- 2) หน้หน้าซอ ไม่ชำรุดฉีกขาด หรือยุบลงไป (หน้าทรุด) หน้หน้าซอต้องพอประมาณ
- 3) สายซอ มี 2 สาย (สายเล็กและสายใหญ่) อยู่ในตำแหน่งของสายเอก (สายเล็ก) และสายทุ้ม (สายใหญ่)
- 4) หมอนซอ อยู่กึ่งกลางหน้าซอ โดยให้สายซอพาดอยู่ข้างบนและตั้งฉากกับแนวยาวของหมอน วางหมอนและจัดหมอนได้เหมาะสม ให้อยู่ประมาณกึ่งกลางหน้าซอ โดยผู้บรรเลงสามารถปรับตำแหน่งและจัดหมอนซอให้ได้คุณภาพเสียงดีที่สุดก่อนบรรเลง
- 5) รัดอก ต้องมีความกว้างประมาณ 0.5 เซนติเมตร วัสดุที่ใช้ทำรัดอกเหมาะสม โดยเมื่อสีสายเปล่าเข้าออก ต้องเป็นเสียงเดียวกัน (วัสดุที่เหมาะสมควรใช้สายเอกซอด้วงมาทำรัดอก) ระยะของรัดอกกับคันทวนถึงสายซอประมาณ 2.5 เซนติเมตร ขอบบนของรัดอก อยู่ต่ำกว่าลูกแก้วใต้ลูกบิดสายเอกประมาณ 6.0 เซนติเมตร
- 6) ทางม้า ไม่หย่อน มีจำนวนเส้นของทางม้าไม่น้อยกว่า 250 เส้น โดยคาดคะเนจากสายตา ทางม้ามียางสนพอเหมาะ โดยผู้บรรเลงควรจะทดสอบเสียงก่อนบรรเลง ให้ดูยางสนที่ทางม้าประมาณ 3 ใน 4 ของส่วนปลายคันชัก
- 7) การเทียบเสียง ให้สายทุ้มตรงกับเสียง โด ของขลุ่ยเพียงออ ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ร่วมกับเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์เป็นส่วนมาก จึงได้เลือกเทียบเสียงกับ ระนาดเอก ซึ่งสายทุ้ม จะตรงกับเสียงคู่แปด ท ลูกที่ 4,11 ของผืนระนาด และให้สายเอกตรงกับเสียง ซ ของขลุ่ยเพียงออ ซึ่งจะตรงกับเสียงระนาดคู่แปด ลูกที่ 8,15 ดังภาพ

ภาพที่ 3 การเทียบเสียงโดยใช้ระนาดเอกเป็นต้นเสียง ของสายทุ้ม

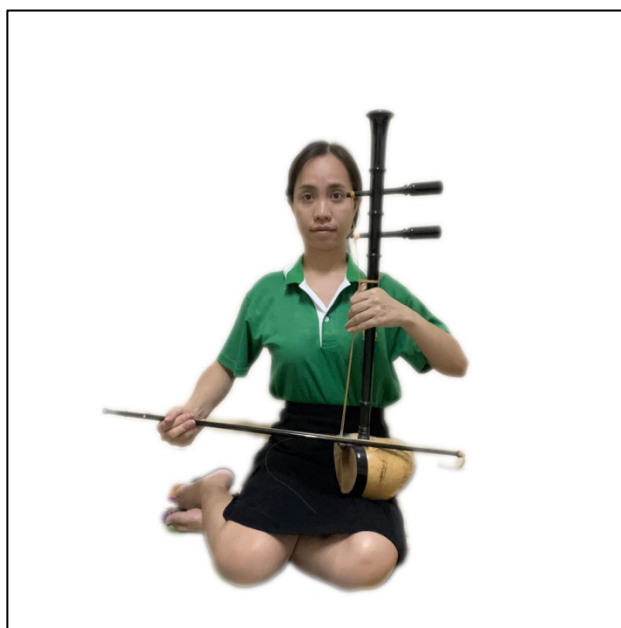
ที่มา : ผู้วิจัย

ภาพที่ 4 การเทียบเสียงโดยใช้ระนาดเอกเป็นต้นเสียง ของสายเอก

ที่มา : ผู้วิจัย

8) วิธีการนั่งบรรเลง ให้ผู้บรรเลงนั่งพับเพียบโดยขาขวาต้องทับขาซ้าย ลำตัวตรง ไม่ก้ม หรือ เงยหน้า

ภาพที่ 5 วิธีการนั่งบรรเลง

ที่มา : ผู้วิจัย

9) ท่าจับซอ มือซ้ายจับคันทวนซอ ฝ่ามือหันเข้าหาลำตัว ไม่หัก หรือ งอข้อมือ นิ้วทั้งสี่ เรียงอยู่บนสาย ให้คันทวนอยู่ในแนวตั้ง เอียงไปด้านหน้า ของผู้บรรเลงประมาณ 30 องศา แขนซ้ายอยู่ใน

ท่างอข้อศอกพองาม มือขวา หายมือจับคันชักแบบสามหยีบ ให้คันชักขนานกับพื้น แขนขวาไปหนีบหรือ
กางศอกจนเกินงาม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2544, น. 302-310)

10) ทักษะการบรรเลงเพลงเหาะ

เมื่อผู้บรรเลงเตรียมความพร้อมได้สมบูรณ์ตามรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เรียนจะเริ่มฝึกทักษะเพลงในบทเรียนโดยเริ่มจากเพลงเหาะ ซึ่งเป็นเพลงหน้าพาทย์อัตราจังหวะสองชั้น มี 2 ท่อน ใช้หน้าทับเฉพาะบรรเลงด้วยตะโพน และกลองทัด ทักษะการบรรเลงซออู้ที่ใช้ในการบรรเลงเพลงเหาะมีดังนี้

- การใช้คันชัก

สำหรับการบรรเลงเพลงเหาะ จะใช้คันชักแบบเรียบง่าย สีคันชักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของท่านองใช้วิธีลัดคันชักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรมนิ้ว

การสีพรมนิ้ว ในเพลงเหาะ พบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันชักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันชักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามท่านองทางซ้องบ้าง

การสีเก็บ คือการสีดำเนินท่านองถี่ ๆ โดยใน 1 ห้องจะมีโน้ต 4 ตัว โดยในเพลงเหาะผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามท่านองทางซ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของท่านองหลัก ให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์ ดังนี้

เพลงเหาะ

ท่านองขึ้น	เครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องนำขึ้นเพลง						รับพร้อมกัน	
ท่านองหลัก	--- ร	- ร - ช	----	--- ล	--- ท	--- ม	- ม ร ท	- ล - ช
ซออู้							- ม ร ท	- ล - ช

ท่านองหลัก	- ล ท ล	ช ม - ช
ซออู้	ล ล ท ล	ช ม - ช

ท่อน 1 เที้ยว 1

ประโยคที่ 1

ท่านองหลัก	--- ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ช	- ม - ล	ร ร - ช .	ช ช - ล	ล ล - ท
ซออู้	--- ท	- ท ท ท	- ร - ท	- ล - ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

เพลงเหาะ (ต่อ)

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ช ล ท	- รี่ - มี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
ซอู้	ล ช ล ท	ล ช ร ม	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	รื ท ล ช	รื ช ล ท	ร ม ช ล	รื ท ล ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	--- ช	- ช ช ช	ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ม ร ช ม	ร ท - ร	ล ท ร ม	ช ร ม ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ช
ซอู้	- ท ร ม	ร ม ช ล	ท ดี่ รี่ ดี่	ท ล ช ม	ร ม ล ช	ท ล ร ท	ร ม ช ล	รื ท ล ช

ท่อน 1 เที้ยว 2

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	--- ท	- ท - ท	- รี่ - ท	- ล - ช	- ม - ล	ร ร - ช .	ช ช - ล	ล ล - ท
ซอู้	--- ท	- ท ท ท	ร ม ร ท	รื ท ล ช	ฟ ม ร ม	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

ประโยคที่

ทำนองหลัก	- ช ล ท	- รี่ - มี่	- ซี่ - มี่	- รี่ - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
ซอู้	ล ช ล ท	ล ช ร ม	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	รื ล ท รี่	ท ล รี่ ท	ล ช ท ล	รื ท ล ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	ร ม ช ล	รื ท ล ช	ร ม ช ล	ช ม ช ร	ช ม ร ท	รื ท ม ร	ม ร ช ม	ช ม ล ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ช
ซอู้	รื ล ท ดี่	ช ล ท ดี่	ท ด ร ด	ท ล ช ม	ร ม ล ช	ท ล รี่ ท	รื ล ท รี่	ช ท ล ช

ท่อน 2 เที้ยว 1

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	- ฟ - ล	- ท ท ท	- ล - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
ซอู้	- ล - ท	รื ท ล ฟ	ล ม ฟ ม	ร ม ฟ ล	ม ฟ ล ท	รื ท ล ฟ	ม ร ฟ ม	ล ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ม ช ร	ม ร ดุ ทุ	ล ช ล ท	ล ทุ ด ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	ช ม ช ร	ม ร ดุ ท	ล ช ล ท	ล ท ด รี่	ม ร ช ม	รื ท - รี่	ล ท ร ม	ช ร ม ช

เพลงเหาะ (ต่อ)

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ซ	- ซ - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ซ
ซอู้	--- ซ	- ซ ซ ซ	ร ม ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ช ม	รื ท - รื	ล ทุ ร ม	ซ ร ม ซ

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ซ - ล	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ซ	- ล - ท	- รื - ท	- ล - ซ
ซอู้	ล ท ร ม	ร ม ซ ล	ท ท รื ล	ท ล ช ม	ร ม ฟ ซ	ท ล รื ท	ร ม ซ ล	รื ท ล ซ

ท่อน 2 เที้ยว 2

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	- ฟ - ล	- ท ท ท	- ล - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
ซอู้	ม ฟ ล ท	รื ท ล ฟ	ม ร ฟ ม	ร ม ฟ ล	ม ฟ ล ท	รื ท ล ฟ	ม ร ฟ ม	ล ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ม ซ ร	ม ร ดุ ทุ	ล ซ ล ทุ	ล ทุ ด ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ซ
ซอู้	ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด รื	ซ ม ร ท	รื ท ม ร	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ซ	- ซ - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ซ
ซอู้	--- ซ	- ซ ซ ซ	ร ม ซ ล	ซ ม ซ ร	ม ร ช ม	รื ท - รื	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ซ - ล	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ซ	- ล - ท	- รื - ท	- ล - ซ
ซอู้	- ท ร ม	ร ม ซ ล	- ท รื ล	ท ล ช ม	- ร - ซ	- ล - ท	- ม รื ท	- ล - ซ

11) ทักษะการบรรเลงเพลงโคมเวียน

- การใช้คันชัก

สำหรับการบรรเลงเพลงโคมเวียน มีลักษณะการบรรเลงคล้ายกับเพลงเหาะ จะใช้คันชักแบบเรียบง่าย สีคันชักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีลัดคันชักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรมนิ้ว

การสีพรมนิ้ว ในเพลงโคมเวียน พบในทุก ๆ ช่วงเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียงไปตามทำนองหลัก

- สีสเพิ่มน้ำหนักรันชันชักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันชักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลักให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์ ดังนี้

เพลงโคมเวียน มี 3 ท่อน ใช้บรรเลงในงานสำคัญ ๆ เช่น พิธีไหว้ครูดนตรีไทย พิธีไหว้ครูโยน ละคร และงานพิธีกรรมสำคัญ เพื่อเป็นมงคล แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้นำมาเพียง 2 ท่อน เพื่อใช้ในการบรรเลงประกอบการแสดง และบรรเลงในงานมงคลทั่วไป ใช้อัตราจังหวะ 2 ชั้น หน้าทับเฉพาะบรรเลงด้วยตะโพนและกลองทัด เช่นเดียวกับเพลงเหาะ ซึ่งผู้วิจัยได้แปรทำนองเป็นทางซอด้ ดังนี้

เพลงโคมเวียน

ท่อน 1

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	----	----	--- ร	- ร - ซ	----	--- ล	--- ท	--- ม
ซอด้	----	----	--- ร	--- ซ	----	--- ล	--- ท	--- ม

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ร - ท	- ล - ซ	- ล ซ ซ	- ซ - ซ	----	--- ท	----	--- ท
ซอด้	- ม ร ท	- ล - ซ	- ล ท ล	ซ ม - ซ	--- ซ	ล ท - ท	----	--- ท

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	----	--- ท	--- ท	--- ท	----	--- ท	--- ท	--- ท
ซอด้	----	--- ท	--- ร	ท ท ท ท	----	--- ท	--- ร	ท ท ท ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	-- ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม
ซอด้	ร ท ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	--- ร	--- ล	- ซ - ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล
ซอด้	--- ร	--- ล	- ซ - ท	ล ล ล ล	----	--- ล	--- ล	- ล ล ล

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	-- ซ ฟ	- ซ - ล	- ซ - ล	- ท - ล	--- ท	--- ม	--- ท	--- ล
ซอด้	ท ล ซ ฟ	- ซ - ล	- ซ - ล	- ท - ล	--- ท	--- ม	--- ท	--- ล

เพลงโคมเวียน (ต่อ)

ประโยคที่ 7

กลับท่อน 1 ในตัว

ทำนองหลัก	--- ม	- ร - ท	- ล - ท	--- ท	----	--- ท	--- ท	--- ท
ซอู้	--- ม	- ร - ท	- ล - ท	- ท ท ท	----	--- ท	--- ท	- ท ท ท

ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก	-- ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม
ซอู้	รื ท ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม

ประโยคที่ 9

ทำนองหลัก	--- ร	--- ล	- ซ - ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล
ซอู้	--- ร	--- ล	- ซ - ท	ล ล ล ล	----	--- ล	--- ล	- ล ล ล

ประโยคที่ 10

เข้าท่อน 2

ทำนองหลัก	-- ซ ฟ	- ซ - ล	- ซ - ล	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ	--- ล	--- ซ
ซอู้	ท ล ซ ฟ	- ซ - ล	- ซ - ล	- ท - ล	- ร - ท	- ล - ซ	--- ล	--- ซ

ประโยคที่ 11

ทำนองหลัก	--- ล	--- ซ	- ซ - ซ	--- ร	----	--- ซ	- ฟ - ซ	--- ซ
ซอู้	--- ล	--- ซ	- ซ ซ ซ	--- ร	----	--- ซ	--- ซ	- ซ ซ ซ

ประโยคที่ 12

ทำนองหลัก	-- ฟ ม	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม
ซอู้	ล ซ ฟ ม	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม

ประโยคที่ 13

ทำนองหลัก	--- ล	--- ม	- ล ล ล	- ท - ท .	----	- ฟ ม ร	--- ม	-- ม ม
ซอู้	--- ล	--- ม	- ล ล ล	- ท - ท	----	- ฟ ม ร	--- ม	- ม ม ม

ประโยคที่ 14

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ด ร ม	- ซ - ล	- ซ - ม
ซอู้	- ล - ท	- ด ร ม	- ซ - ล	- ซ - ม

ท่อน 2 เทียว 2

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	- ร - ท	- ล - ซ	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ซ	- ซ - ซ	--- ร
ซอู้	- ร - ท	- ล - ซ	--- ล	--- ซ	--- ล	--- ซ	- ซ ซ ซ	--- ร

เพลงโคมเวียน (ต่อ)

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	----	---ช	- ฟ - ช	---ช	-- ฟ ม	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช
ซอู้	----	---ช	---ช	- ช ช ช	ล ช ฟ ม	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	---ล	---ม	---ล	---ม	---ล	---ม	- ล ล ล	- ท - ท .
ซอู้	---ล	---ม	---ล	---ม	---ล	---ม	- ล ล ล	- ท - ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	----	- ฟ ม ร	---ม	-- ม ม	- ล - ท	- ด ร ม	- ช - ล	- ช - ม
ซอู้	----	- ฟ ม ร	---ม	- ม ม ม	- ล - ท	- ด ร ม	- ช - ล	- ช - ม

12) ทักษะการบรรเลงเพลงตระนิมิตร

- การใช้คันทัก

สำหรับการบรรเลงเพลงตระนิมิตร จะใช้คันทักแบบเรียบง่าย สีคันทักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีสีคันทักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงตระนิมิตรพบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันทักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันทักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางซ้องบ้าง

การบรรเลงเพลงตระนิมิตร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางซ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลัก ให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์ ดังนี้

เพลงตระนิมิตร เป็นเพลงประเภท ตระ 4 ไม้ลา ใช้ตะโพนและกลองทัดบรรเลงกำกับหน้าทับอัตราจังหวะ 2 ชั้น เป็นเพลงท่อนเดียว แต่ในช่วงประโยคที่ 5-6 เที้ยวที่ 2 มีการเปลี่ยนทำนองเพื่อเป็นประโยคจบของเพลง ซึ่งผู้วิจัยได้แปรทำนองทางซอู้ไว้ดังนี้

เพลงตระนิมิตร

เที้ยวแรก

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	----	---ท	---ท	---ม	---ร	---ท	- ท - ท	---ล
ซอู้	----	---ท	---ท	---ม	---ร	---ท	ล ท ร ท	ล ช - ล

เพลงตระนิมิต (ต่อ)

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	--- ร	- รื - รื	- ช - ม	- ร - ท	----	- ล - ท	- ล - ท	--- ท
ซอู้	--- ร	- ร ร ร	- ล ช ม	- ร - ท	----	- ล - ท	- ล - รื	ท ท ท ท

กลับไปประโยคที่ 1-2 แล้วต่อประโยค 3

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- ฟ - ม	- ร - ด	ท ล - ท	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท
ซอู้	- ฟ ล ม	ฟ ม ร ท	ล ช ล ท	ล ท ร ม	ล ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ด ร ม	- ล - ฟ	ม ร - ท	- ร - ช	- ล - ท	- รื - ท	- ล - ช
ซอู้	ล ช ล ท	ล ท ร ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ท	ร ม ฟ ช	ฟ ช ล ท	ร ม ร ท	รื ท ล ช

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	--- ท	- ท - ท	- รื - ท	- ล - ช	- ม - ร	ร ร - ช	ช ช - ล	ล ล - ท
ซอู้	--- ท	- ท ท ท	ม ร ช ม	ร ท ล ช	ล ท ร ม	ช ร ม ช	ร ม ช ล	ท ช ล ท

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	- รื - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ช ล ท	- รื - ม	- ชื - ม	- รื - ท
ซอู้	ร ม ร ท	รื ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล รื ท	รื ช ล ท	ล ท ร ม	ช ล ช ม	ช ม ร ท

เที่ยว 2

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	----	--- ท	--- ท	--- ม	--- ร	--- ท	- ท - ท	--- ล
ซอู้	----	--- ท	--- ท	--- ม	--- ร	--- ท	ล ท รื ท	ล ช - ล

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	--- ร	- รื - รื	- ช - ม	- ร - ท	----	- ล - ท	- ล - ท	--- ท
ซอู้	--- ร	- ร ร ร	- ล ช ม	- ร - ท	----	- ล - ท	- ล - รื	ท ท ท ท

กลับไปประโยคที่ 1-2 แล้วต่อประโยค 3

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- ฟ - ม	- ร - ด	ท ล - ท	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท
ซอู้	- ฟ ล ม	ฟ ม ร ท	ล ช ล ท	ล ท ร ม	ล ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ด ร ม	- ล - ฟ	ม ร - ท	- ร - ช	- ล - ท	- รื - ท	- ล - ช
ซอู้	ล ช ล ท	ล ท ร ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ท	ร ม ฟ ช	ฟ ช ล ท	ร ม ร ท	รื ท ล ช

เพลงตระนิมิต (ต่อ)

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	--- ซ	- ซ - ซ	-- ล ท	- ล - ท	- ฟ - ม	- ร - ด	ท ล - ท	- ด ร ม
ซอู้	--- ซ	- ซ ซ ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ท	ล ฟ ล ม	ฟ ม ร ท	ล ซ ล ท	ล ท ร ม

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	- ร - ซ	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ซ	- ด ร ม	- ซ - ล	- ล - ล	--- ซ
ซอู้	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ล ท ร ม	- ซ - ล	ท ล ซ ม	- ร - ซ

13) ทักษะการเพลงกระบองกัน

- การใช้คันชัก

สำหรับการบรรเลงเพลงกระบองกัน จะใช้คันชักแบบเรียบง่าย สีคันชักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีลัดคันชักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงกระบองกัน พบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันชักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันชักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง

การบรรเลงเพลงกระบองกัน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลัก ให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์ ดังนี้

เพลงกระบองกันไม่ได้ ใช้หน้าทับตระ แบบเพลงตระนิมิตหรือเพลงตระอื่น ๆ ที่มี 4 ไม้อหรือ 8 ไม้อ แต่ใช้หน้าทับกระบองกันเช่นเดียวกับเพลงชำนาญ และ เพลงโปรยข้าวตอก ดังนั้นชื่อเรียกของเพลงนี้ที่ถูกต้องคือ "กระบองกัน" หรือ "ตะบองกัน" ไม่ใช่ "ตระบองกัน" (สมุทร อิงควระ, 2563, สัมภาษณ์) ซึ่งผู้วิจัยได้แปรทำนองทางซอู้ไว้ดังนี้

เพลงกระบองกัน

เทียวกแรก

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	--- ร	--- ล	- ซ - ล	- - - ล	--- ล	--- ฟ	--- ม	- ฟ - ล
ซอู้	--- ร	--- ล	- ซ - ท	ล ล ล ล	--- ล	--- ฟ	- ล - ม	- ฟ - ล

เพลงกระบอกกัน (ต่อ)

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	--- ฟ	- ม - ล	- ช - ล	--- ล	- ล ล ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	--- ฟ	- ม - ล	- ช - ท	ล ล ล ล	- ล ล ล	- ท - ร	ม ร ท ร	- ม - ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- ล ล ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช	- ร - ช	- ล - ท	- รี่ - ม	- รี่ - ท
ซอู้	- ล ท ล	ช ฟ ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช	ร ม ฟ ช	ฟ ช ล ท	ล ท ร ม	ช ม ร ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ช ช ช	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ช	- ท - รี่	- ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร
ซอู้	รื ท ล ช	รื ช ล ท	ร ม ร ท	รื ท ล ช	- ท - ม	ร ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	--- ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท
ซอู้	--- ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	ล ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	- ร ร ร	- ม - ล	- ม - ฟ	ล ท - ร	- ล - ท	- ด ร ม	- ช - ล	- ช - ม
ซอู้	- ร ร ร	- ม - ล	ท ล ฟ ล	- ท - ร	- ล - ท	- ร - ม	- ช - ล	ท ล ช ม

ประโยคที่ 7

ทำนองหลัก	- ล ล ล	ท ฟ ม ร	--- ม	- ม ม ม	- ม - ร	ร ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล
ซอู้	- ล ล ล	- ท - ร	ม ร ท ร	ม ร ช ม	ช ร ร ร	ช ม ม ม	ล ช ช ช	ท ล ล ล

ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก	--- ท	- ท - ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- รี่ - ท	- ล - ช	- ล ช ช	- ช - ช
ซอู้	--- ท	- ท ท ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- มี่ รี่ ท	- ล - ช	- ล ท ล	ช ม - ช

เที่ยวเปลี่ยน

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	- ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช
ซอู้	- ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	ล ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ท ล ช	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ล ล ล	- ท - รี่	- รี่ - ม	มี่ - รี่
ซอู้	- ท ล ช	- ร - ช	-- ท ล	ช ล - ท	- ล ท ล	ช ล ท รี่	ล ท รี่ ม	ท รี่ รี่

เพลงกระบอกกัน (ต่อ)

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท	- ช ช ช	- ล - ท	- รี่ - ทั	- ล - ช
ซอด้	- ร ม ฟ	- ล - ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	- ช ช ช	- ล - ท	- รี่ - ทั	- ล - ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- - ท ท	ท ท - ล	- - ท ท	ท ท - ช	- ท - รี่	- ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร
ซอด้	ท ร์ ท ท	ล ท ล ล	ท ร์ ท ท	ช ล ช ช	- ท - ม	ร ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท
ซอด้	- - - ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	ล ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	- ร ร ร	- ม - ล .	- ม - ฟ	ล ท - ร	- ล - ท	- ด ร ม	- ช - ล	- ช - ม
ซอด้	- ร ร ร	- ม - ล	ท ล ฟ ล	- ท - ร	- ล - ท	- ร - ม	- ช - ล	ท ล ช ม

ประโยคที่ 7

ทำนองหลัก	- ล ล ล	ท ฟ ม ร	- - - ม	- ม ม ม	- ม - ร	ร ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล
ซอด้	- ล ล ล	- ท - ร	ม ร ท ร	ม ร ช ม	ช ร ร ร	ช ม ม ม	ล ช ช ช	ท ล ล ล

ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก	- - - ท	- ท - ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- รี่ - ท	- ล - ช	- ล ช ช	- ช - ช
ซอด้	- - - ท	- ท ท ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- มี่ รี่ ท	- ล - ช	- ล ท ล	ช ม - ช

14) ทักษะการบรรเลงเพลงร่ำ

- การใช้คันชัก

สำหรับการบรรเลงเพลงร่ำ มีข้อแตกต่างจากเพลงอื่น คือ จะใช้คันชักในลักษณะ “สี่ร่ำ” โดยการใช้ส่วนปลายของคันชักอย่างมากไม่เกิน 1 ใน 3 ของหางม้า สีชอย ออก - เข้า สลับกันให้ถี่ และเร็วที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2544, น. 310) ในส่วนท้ายของแต่ละประโยคเพลง สลับกับการสีคันชักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีลัดคันชักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงร่ำ พบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันชักให้เสียงแน่น ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันชักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

เพลงร่ำ เป็นเพลงที่บรรเลงได้พร้อมเพรียงได้ยาก เนื่องจากไม่มีอัตราที่คงที่ ใช้เพียงมีผู้นำอย่างระนาดเอก เป็นผู้กำหนดว่าจะเปลี่ยนประโยคเพลงในเวลาใด ใช้หน้าทับเฉพาะในการบรรเลง เพลงนี้แตกต่างจากเพลงอื่น ๆ เนื่องจากใช้จังหวะพิเศษในการบรรเลง โดย ฉิ่ง จะตีเฉพาะเสียง ฉิ่ง เท่านั้น ผู้วิจัยได้ยึดทำนองทางฆ้องเป็นหลักดังนี้

เพลงร่ำ

1

ทำนองหลัก	--- ล	----	----	----	--- ท	----	----	----
ซอู้	--- ล	----	----	----	--- ท	----	----	----

ทำนองหลัก	- ฟ ม ร	--- ม	- ม ม ม	--- ร	- ด ท ล	--- ท	ด ร ม	--- ร
ซอู้	- ฟ ม ร	--- ม	- ม ม ม	--- ร	- ด ท ล	--- ท	ด ร ม	--- ร

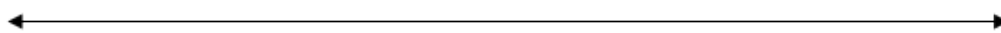

ทำนองหลัก	--- ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม
ซอู้	--- ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม

ใช้คันทัก ออก-เข้า จากข้าไปหาเร็ว

2

ทำนองหลัก	--- ล	--- ล	--- ซ	- ฟ ม ร	--- ม	- ฟ ซ ล	--- ซ	--- ล
ซอู้	--- ล	--- ล	--- ซ	- ฟ ม ร	--- ม	- ฟ ซ ล	--- ซ	--- ล

ทำนองหลัก	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล
ซอู้	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล

ใช้คันทัก ออก-เข้า จากข้าไปหาเร็ว

3

ทำนองหลัก	--- รี่	--- มี่	--- รี่	--- ท	--- ล	- ท - ล	-- ซ ล	--- ซ
ซอู้	--- รี่	--- มี่	--- รี่	--- ท	--- ล	- ท - ล	-- ซ ล	--- ซ

ทำนองหลัก	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ
ซอู้	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ซ

ใช้คันทัก ออก-เข้า จากข้าไปหาเร็ว

เพลงร่ำ (ต่อ)

4

ทำนองหลัก	--- ม	- ม - ม	--- ท	- ท - ล	--- ล	----	-- ซ ฟ	- ล - ซ
ซอู้	--- ม	- ม - ม	--- ท	- ท - ล	--- ล	----	-- ซ ฟ	- ล - ซ

ทำนองหลัก	--- ซ	--- ซ	----	----
ซอู้	--- ซ	--- ซ	----	----

จากการแปรทำนองทางซอู้เพลงหน้าพาทย์ในข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอู้ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาวดี บุญกาญจน์ (2552) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนซอู้ในวิทยาลัยนาฏศิลป ผลการศึกษาพบว่า วิทยาลัยนาฏศิลปจัดการสอนในรายวิชาปฏิบัติเอกร้อยละ 40 ของการเรียนการสอนทั้งหมด ใช้วิธีการสอนแบบสาธิต ต่อเมื่อ โดยในช่วงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนต้องเรียนเพลงบังคับซึ่งมีความยากและซับซ้อนเพื่อทดสอบว่าสามารถเป็นนักดนตรีซอู้ได้หรือไม่ จากนั้นการสอนจะเรียงลำดับเพลงที่ง่ายไปหายาก โดยผู้สอนจะเริ่มสอดแทรกเทคนิคการบรรเลงเพื่อเพิ่มความไพเราะ มีการประเมินทักษะเพื่อหาจุดบกพร่อง ควบคุมไปกับการให้คำแนะนำ หลักสูตรที่ใช้สอนซอู้ของวิทยาลัยนาฏศิลป สามารถผลิตนักดนตรีที่มีความสามารถขั้นสูงได้ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานและความขยัน ความอดทน และความตั้งใจในการฝึกซ้อมของนักเรียนแต่ละคน

ภมรศักดิ์ เกื้อหนองขุ่น (2556) ได้ศึกษากระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงซอู้ของครูฉลุวย จิยะจันทน์ ผลการศึกษาพบว่า ครูฉลุวย จิยะจันทน์ เป็นศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดวิธีการบรรเลงซอู้ จากพระสรเพลงสรวง (บัว กมลวาทิน) และได้รับการบ่มเพาะเพิ่มเติมจากนักดนตรีคณะนาฏศรีสุมิตร เพลงที่ครูฉลุวย จิยะจันทน์ ถ่ายทอดให้ลูกศิษย์สามารถจำแนกได้ 3 กลุ่ม คือ เพลงพื้นฐาน เพลงทั่วไป และเพลงพิเศษ (เพลงทยอยและเพลงเดี่ยว) วิธีการสอนคือ ถ่ายทอดตามความสามารถของศิษย์ ด้วยวิธีแบบโบราณ คือ การต่อมือ เน้นทักษะปฏิบัติโดยใช้วิธีการสอนแบบสาธิตเป็นหลัก

สมเกียรติ พิมพ์พันธุ์ (2551) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องจังหวะดนตรีไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 97.33/91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีเจตคติต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับ ดี ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

แสงดาว แสนคำร้าง (2558) การเปรียบเทียบผลการเรียนโดยใช้โปรแกรมบทเรียนเรื่องดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้ต่างกัน จากการศึกษาพบว่า บทเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.87/84.29 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7043 นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์โดยรวมและเป็นรายบุคคลเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยโปรแกรมบทเรียนในระดับมาก นักเรียนที่มีความสนใจเรียนมาก เกิดความคิดคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น และด้านความคิดริเริ่ม มากขึ้นกว่านักเรียนที่มีความสนใจเรียนน้อย แต่นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความละเอียดลออไม่ต่างกัน

ธรรมภณ จงรัมย์ (2546) ได้ศึกษาทางซออุ้เพลงสารถี่ สามชั้น จากการศึกษาพบว่า ทางซออุ้ในแต่ละวรรคของท่อน 1 ท่อน 2 และ ท่อน 3 นักดนตรีส่วนใหญ่จะบรรเลงทางซออุ้ในเที่ยวแรกและเที่ยวหลักต่างกันเพื่อให้เกิดความหลากหลายและสร้างความไพเราะ โดยในแต่ละลูกตกมีการแปรทำนองที่มีหลักและกฎเกณฑ์ที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในบันไดเสียงฟา บันไดเสียงที และบันไดเสียงโด ลักษณะการบรรเลงทางซออุ้จะบรรเลงเป็นทางเก็บที่มีลูกตกอยู่ในเสียงชั้นที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 ของบันไดเสียง

สุวรรณี แยมศิริ (2547) ได้ศึกษาทางซอด้วงของอาจารย์ธีระ ภูมณี เพลงตามเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาซอด้วงดนตรีไทยชั้น 1, 2 และ 3 จากการศึกษาในชั้นที่ 1 พบว่า เพลงลาวจ้อย และเพลงพม่าเขว จะบรรเลงเที่ยวแรกและเที่ยวกลับเหมือนกัน ในเพลงโยสลัม และลาวครวญจะบรรเลงเที่ยวกลับ แตกต่างจากเที่ยวแรก เล็กน้อย และมีการดำเนินทำนองอิสระในเพลงสร้อยสนตัด ในชั้นที่ 2 เพลงลมพัดชายเขา เพลงนางนาค และเพลงแขกบรเทศ พบว่า ในเที่ยวแรกและเที่ยวกลับบรรเลงแตกต่างกันมาก ในเพลงประเภทกิ่งบังคับทาง เพลงบังใบ พบว่า บรรเลงเที่ยวแรกและเที่ยวกลับเหมือนกัน เพลงคลื่นกระทบฝั่ง พบว่า ทั้ง 2 เที่ยวบรรเลงแตกต่างกันมาก ในชั้นที่ 3 ประเภทเพลงบังคับทาง คือ เพลงลาวดวงเดือน บรรเลงเที่ยวแรกต่างจากเที่ยวกลับเล็กน้อย ประเภทเพลงดำเนินทำนองอิสระ พบว่า เพลงสามเส้า จีนขิมเล็ก แตกต่างจากเที่ยวกลับเล็กน้อย เพลงแขกสำหร่าย บรรเลงเที่ยวแรก และเที่ยวกลับต่างกันมาก ประเภทเพลงกิ่งบังคับทาง เพลงเขมรโพธิ์สัตว์ พบว่าเที่ยวแรกและเที่ยวกลับบรรเลงแตกต่างกันมาก เพลงบังคับทาง ลักษณะการบรรเลงทางซอด้วงมีความสอดคล้องกับทำนองหลัก ในเพลงดำเนินทำนองอิสระมีการบรรเลงแปรทำนองเล็กน้อย เทคนิคพิเศษที่พบ ได้แก่ การพรมนิ้วเสียงลา ที มี และฟา การสะบัดคันชัก การลากคันชักเบา ๆ และการเอื้อนเสียง

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ คือ 1) เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซออุ้ ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอฮู้ ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอกเครื่องสายไทย หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ครู 4 ปี) ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอกเครื่องสายไทย จำนวน 33 คน

ผู้วิจัยใช้วิธีกำหนดเกณฑ์ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 15 % จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอกเครื่องสายไทย สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทั้งหมด (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, น.38) ดังนี้

ตารางที่ 1 การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
จำนวนนักศึกษา	$\frac{225 \times 15}{100}$	= 33.75
ผู้วิจัยจึงกำหนดใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 33 คน		

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลองภาคสนาม ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติให้เหมาะสมกับการวิจัย ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง

คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง
1. เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) ที่เรียนวิชาเอกเครื่องสายไทย กำลังศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ครู 4 ปี) สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. นักศึกษามีข้ออยู่ สำหรับใช้เรียนออนไลน์
3. นักศึกษามีอุปกรณ์สื่อสารในการเรียนออนไลน์ (คอมพิวเตอร์, สมาร์ทโฟน)
4. มีความสมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดลองแบบ 1 ต่อ 1 และ แบบกลุ่มย่อย ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1.3 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 เครื่องมือเอกขออยู่ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

แบบประเมินทักษะการบรรเลงขออยู่ เพลงหน้าพาทย์ตามเนื้อหาในบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงขออยู่ ได้มาจากพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย และงานวิจัยการเรียนการสอน 3 ท่าน เป็นแบบชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดเนื้อหาของบทเรียนสำเร็จรูป ให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ที่ระบุว่าให้นักศึกษาปฏิบัติ ซอฮู้ ในเพลงหน้าพาทย์ ได้แก่ เพลงเหาะ เพลงโคมเวียน เพลงตระนิมิต เพลงกระบองกัน เพลงร่ำ ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบการสร้างบทเรียนให้มีเนื้อหา 5 บทเรียน และสร้างแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอฮู้เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจงเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับเกณฑ์การให้คะแนน

3.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสร้างบทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Power point 2019 จากนั้นวิเคราะห์เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ว่าควรสร้างแบบประเมินทักษะอย่างไร ควรจะประเมินกระบวนการอะไรบ้าง และนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านพิจารณา โดยกำหนดให้ท่านที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องสายไทย มีประสบการณ์การสอนเครื่องสายไทย ไม่น้อยกว่า 10 ปี ท่านที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านปี่พาทย์ มีประสบการณ์การสอนปี่พาทย์ ไม่น้อยกว่า 10 ปี ท่านที่ 3 คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยการเรียนการสอน มีประสบการณ์การสอนด้านระเบียบวิธีวิจัย ไม่น้อยกว่า 10 ปี ซึ่งรายนามผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษร เอ็มโอด ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องสายไทย
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิติ เอ็มโอด ผู้เชี่ยวชาญด้านปี่พาทย์
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย

ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยการเรียนการสอน

3.3 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งผลจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญที่ 3 ท่านสามารถแสดงไว้ในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กับทักษะที่ประเมิน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ทักษะที่ประเมิน
ขั้นเตรียมความพร้อม	ขั้นเตรียมความพร้อม
1. สามารถสำรวจความพร้อมและเทียบเสียงของซอฮู้ก่อนบรรเลงได้	- สำรวจความพร้อมและเทียบเสียงของซอฮู้ก่อนบรรเลงได้ถูกต้อง
2. สามารถจับคันทันซอกและคันทวนซอฮู้ก่อนบรรเลงได้อย่างถูกต้อง	- ทำนอง ทำจับคันทันซอกถูกต้อง

ตารางที่ 3 การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กับทักษะที่ประเมิน (ต่อ)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อปฏิบัติ
ขั้นการบรรเลง 3. สามารถบรรเลงซอด้วงด้วยลักษณะการบรรเลงซอด้วงได้อย่างถูกต้องตามทำนองหลักและจังหวะทำนองเพลงนั้นที่บรรเลง 4. สามารถบรรเลงซอด้วงได้เสียง และรสมือที่มีคุณภาพ 5. สามารถบรรเลงซอด้วงด้วยเทคนิค และความสามารถในการบรรเลงได้อย่างเหมาะสม 6. สามารถบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ โดยใช้แนวการบรรเลง (จังหวะความช้า-เร็ว) อย่างถูกต้องเหมาะสม	ขั้นการบรรเลง - ลักษณะการบรรเลงซอด้วง แม่นยำทั้งทำนองหลัก จังหวะ และแนวการดำเนินทำนอง - คุณภาพของเสียงซอด้วง - เทคนิค และความสามารถในการบรรเลงซอด้วง - บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ด้วยแนวการบรรเลง (จังหวะความช้า-เร็ว) ที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพลง

3.4 นำผลการวิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มาสร้างแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอด้วง และเกณฑ์การให้คะแนน ที่ใช้ในการประเมินทักษะซอด้วง จำนวน 6 ข้อ

3.5 สงแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอด้วง และเกณฑ์การให้คะแนน ให้ผู้เชี่ยวชาญที่กำหนดไว้ ตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างทักษะการบรรเลงซอด้วงกับเกณฑ์การให้คะแนน โดยผู้วิจัยกำหนดค่าไว้ว่า ค่า IOC ที่เหมาะสม = 0.6 ขึ้นไป และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจะแสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การตรวจหาค่าความสอดคล้องแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอด้วง และเกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	IOC
1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง	0.67
2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันชัก	0.67
3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง	1.00
4. คุณภาพเสียง	1.00
5. เทคนิคการบรรเลงซอด้วง	1.00
6. แนวการบรรเลง	1.00

3.6 ปรับปรุงแก้ไขประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ และเกณฑ์การให้คะแนน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำเครื่องมือวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอกเครื่องสายไทย จำนวน 33 คน

3.7 การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูปและแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำบทเรียนสำเร็จรูป ไปทดลองหาค่าประสิทธิภาพแบบ 1 ต่อ 1 กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 3 คน ซึ่งใน 3 คนนี้ ประกอบด้วย ผู้ที่มีทักษะซอู้ เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และพอใช้ 1 คน จากนั้นประเมินทักษะซอู้ ของนักศึกษา ในระหว่างเรียนและหลังเรียนพร้อมกับจดบันทึกข้อดี และข้อบกพร่องที่พบ ซึ่งจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ของงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อบกพร่องที่พบจากการทดลองใช้ มาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มย่อยจำนวน 9 คน ซึ่งใน 9 คนนี้ ประกอบด้วย ผู้ที่มีทักษะซอู้ เก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และพอใช้ 3 คน จากนั้นประเมินทักษะซอู้ของนักศึกษา ในระหว่างเรียนและหลังเรียน พร้อมกับจดบันทึกข้อดี และข้อบกพร่องที่พบ ซึ่งจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ของงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อบกพร่องที่พบจากการทดลองใช้ที่ผ่านมา มาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปทดลองหาค่าประสิทธิภาพแบบภาคสนาม กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน จากนั้นประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ของนักศึกษาในระหว่างเรียนและหลังเรียน นำผลคะแนน ที่ได้มาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4

3.8 การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยนำผลคะแนนจากการประเมินทักษะซอู้ในระหว่างเรียน และหลังเรียนจากการทดลองใช้ทั้ง 3 ขั้นตอน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งจะแสดงสูตรการคำนวณในสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.9 ติดตามผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปจากกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษา แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ผู้วิจัยได้นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการทดลองใช้ทั้ง 3 ครั้ง และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มาใช้สอนกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอกเครื่องสายไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 3 คน โดยใช้แบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 - ธันวาคม 2564 หลังจากนั้นจึงดำเนินการในขั้นที่ 2 คือ การทวนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในเนื้อหาเพลงหน้าพาทย์ทั้งหมด และนำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และเขียนสรุปแบบพรรณนาวิเคราะห์

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

4.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ที่ได้จากแบบวัดความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งแบบประเมินนี้ ได้ผ่านการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- + 1 หมายถึง เหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือวิจัย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือวิจัยหรือไม่
- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือวิจัย

การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จะต้องมียุทธศาสตร์ค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.6 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งมีสูตรที่ใช้ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- IOC แทนดัชนีความสอดคล้อง
- R แทนดัชนีความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
- N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2 การคำนวณหาประสิทธิภาพ คือ การหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1 และหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2 ซึ่งใช้สูตรดังนี้

1) การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ E_1

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N}\right)}{A} \times 100$$

- เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ
- $\sum X$ คือ คะแนนรวมของข้อทักษะการบรรเลงซอ
- A คือ คะแนนรวมทักษะการบรรเลงซอของนักศึกษา
- N คือ จำนวนนักศึกษา

2) การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_2

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N}\right)}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	คือ	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	คือ	คะแนนรวมของทักษะการบรรเลงซอู้ก่อนเรียน
	A	คือ	คะแนนเต็มของทักษะการบรรเลงซอู้หลังเรียน
	N	คือ	จำนวนนักศึกษา

4.3 การยอมรับประสิทธิภาพ

สำหรับการกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 นั้น ในด้านเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะกำหนดเกณฑ์สูงสุดแล้วต่ำลงมาก็คือ 90/90 85/85 80/80 แต่เนื้อหาด้านทักษะพิสัย (Skill Domain) ไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงในขณะที่เรียนได้ทันที มีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะ จึงอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลง นั่นคือ 80/80 75/75 แต่ไม่ว่าอย่างไร ก็ไม่ควรตั้งเกณฑ์ให้ต่ำกว่า 75/75 ผู้วิจัยจึงตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น. 7-20) โดยการยอมรับประสิทธิภาพ คือ

1) ค่าที่ได้ต้องสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ 80/80 แล้วคำนวณได้ 85.33/89.45 จึงจะยอมรับประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

2) ค่าที่ได้ต้องเท่าเกณฑ์ คือ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 80/80 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพ บทเรียนสำเร็จรูปได้ 80/80 จึงจะยอมรับประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สามารถนำข้อมูลที่ได้มาเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. สร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการแสดงผลข้อมูลด้านสถิติ คือ

N	หมายถึง	นักศึกษาทั้งหมด
$\bar{X}$	หมายถึง	ผลคะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	หมายถึง	ประสิทธิภาพของกระบวนการสอนที่เกิดจาก บทเรียนสำเร็จรูป
E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจาก บทเรียนสำเร็จรูป

การทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำบทเรียนสำเร็จรูป ไปทดลองหาค่าประสิทธิภาพแบบ 1 ต่อ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 3 คน ซึ่งใน 3 คนนี้ ประกอบด้วย ผู้มีทักษะซอฮู้ เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และพอใช้ 1 คน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลประสิทธิภาพการทดลองแบบ 1 ต่อ 1

การทดสอบทักษะข้อ	N	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ประสิทธิภาพ	$E_1 E_2$
ระหว่างเรียน	3	126.67	1.21	80	84.44
หลังเรียน	3	130.00	1	80	86.67
แปรรผล				84.44/86.67	

จากตารางที่ 4 การประเมินนักศึกษาระหว่างเรียนทั้ง 5 บทเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 126.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.44 และจากการประเมินทักษะข้อหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 130 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.67 สรุปผลได้ว่า มีประสิทธิภาพ 84.44 /86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงยอมรับได้ว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

หลังจากนั้นในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยทดลองใช้แบบกลุ่มย่อยจำนวน 9 คน ซึ่งใน 9 คนนี้ ประกอบด้วย ผู้ที่มีทักษะข้อ 3 คน ปานกลาง 3 คน และพอใช้ 3 คน จากนั้นประเมินทักษะข้อของนักศึกษา มีผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ทดลองแบบกลุ่มย่อย

การทดสอบทักษะข้อ	N	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ประสิทธิภาพ	$E_1 E_2$
ระหว่างเรียน	9	131.67	0.25	80	87.78
หลังเรียน	9	135.56	2.83	80	90.37
แปรรผล				87.78/90.37	

จากตารางที่ 5 การประเมินนักศึกษาระหว่างเรียนทั้ง 5 บทเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 131.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.78 และจากการประเมินทักษะข้อหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 135.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.83 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.37 สรุปผลได้ว่า มีประสิทธิภาพ 87.78 /90.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงยอมรับได้ว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ในขั้นตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน จากนั้นประเมินทักษะการบรรเลงข้อของนักศึกษาในระหว่างเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป จากการทดสอบภาคสนามจำนวน 33 คน

การทดสอบทักษะข้อ	N	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ประสิทธิภาพ	E_1E_2
ระหว่างเรียน	33	129.64	0.82	80	86.42
หลังเรียน	33	131.15	1.68	80	87.43
แปรรผล				86.42/87.43	

จากตารางที่ 6 การประเมินนักศึกษาระหว่างเรียนทั้ง 5 บทเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 129.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.42 และจากการประเมินทักษะข้อหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 131.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.68 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87.43 สรุปผลได้ว่า มีประสิทธิภาพ 86.42 /87.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงยอมรับได้ว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชา ทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ผู้วิจัยได้นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการทดลองใช้ทั้ง 3 ครั้ง และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มาใช้สอนกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทย) วิชาเอกเครื่องสายไทย วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 3 คน โดยใช้แบบประเมินทักษะการบรรเลงข้อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2564 - ธันวาคม 2564 หลังจากนั้นจึงดำเนินการในขั้นที่ 2 คือ การสอบปฏิบัติเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคการศึกษาอีกครั้งหนึ่งในเดือนธันวาคม ซึ่งปรากฏผลคะแนนการประเมินทักษะ ดังนี้

นักศึกษาคนที่ 1 ได้เรียนพื้นฐานการบรรเลงข้อตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ลักษณะทั่วไปในระหว่างเรียนก่อนใช้บทเรียนสำเร็จรูป มีบุคลิก ท่าทาง การจับคันชัก อยู่ในเกณฑ์ดี จำเพลงได้แม่นยำ ซึ่งผลจากการประเมิน ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 8 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 1

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
1. เพลงเหาะ	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					27
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบคันทัก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง	5					
	4. คุณภาพเสียง		4				
	5. รสมือและความไพเราะ		4				
	6. แนวการบรรเลง		4				

ตารางที่ 9 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 2

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
2. เพลงโคมเวียน	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					30
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบคันทัก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง	5					
	4. คุณภาพเสียง	5					
	5. รสมือและความไพเราะ	5					
	6. แนวการบรรเลง	5					

ตารางที่ 10 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 3

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
3. เพลงตระนิมิต	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					27
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง	5					
	4. คุณภาพเสียง		4				
	5. รสมือและความไพเราะ		4				
	6. แนวการบรรเลง		4				

ตารางที่ 11 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 4

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
4. เพลงกระบอกกัน	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					27
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง	5					
	4. คุณภาพเสียง		4				
	5. รสมือและความไพเราะ		4				
	6. แนวการบรรเลง		4				

ตารางที่ 12 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ครั้งที่ 5

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
5. เพลงร่ำ	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					26
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง		4				
	4. คุณภาพเสียง		4				
	5. รสมือและความไพเราะ		4				
	6. แนวการบรรเลง		4				

จากบันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 1 ในแต่ละเพลง เห็นได้ว่า ในเกณฑ์ข้อที่ 1 ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง ผลคะแนนของนักศึกษา อยู่ในคะแนนอยู่ในระดับ 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อ 2 บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก อยู่ในระดับ 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลงอยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อที่ 4 คุณภาพเสียง อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 5 รสมือและความไพเราะ อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 6 แนวการบรรเลงอยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม)

โดยเฉพาะเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง ซึ่งมีความสำคัญมากที่สุด ในเนื้อหาแต่ละเพลง นักศึกษาสามารถบรรเลงซออยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) แสดงให้เห็นว่าการนำบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ให้นักเรียนฝึกด้วยตนเองในช่วงการเรียนออนไลน์ ทำให้เกิดผลดีต่อนักศึกษา

นักศึกษาคนที่ 2 ได้เรียนพื้นฐานการบรรเลงซอตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ลักษณะทั่วไป ในระหว่างเรียนก่อนใช้บทเรียนสำเร็จรูป มีบุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จำเพลงได้แม่นยำ ซึ่งผลจากการประเมิน ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 13 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษา คนที่ 2 ครั้งที่ 1

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
1. เพลงเหาะ	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบคันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง		4	3			23

ตารางที่ 14 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษา คนที่ 2 ครั้งที่ 2

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
2. เพลงโคมเวียน	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบ คันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง		4				24

ตารางที่ 15 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 3

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
3. เพลงตระนิมิต	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบ คันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง	5	4 4 4 4				25

ตารางที่ 16 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 4

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
4. เพลงกระบอกกัน	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบ คันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง		4 4 4 4	3			23

ตารางที่ 17 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 5

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
5. เพลงร่ำ	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบคันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง		4 4 4 4 4				23
				3			

จากบันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ในแต่ละเพลง เห็นได้ว่า ในเกณฑ์ข้อที่ 1 ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง ผลคะแนนของนักศึกษา อยู่ในคะแนนอยู่ในระดับ 3 (ปานกลาง) ถึง 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 2 บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบคันทัก อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลงอยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อที่ 4 คุณภาพเสียง อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 5 รสมือและความไพเราะ อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 6 แนวการบรรเลงอยู่ในระดับ 3 (ปานกลาง) ถึง 4 (ดี)

โดยเฉพาะเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง นักศึกษาสามารถบรรเลงขลุ่ยอยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) แสดงให้เห็นว่า การนำบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ให้นักเรียนฝึกด้วยตนเองในช่วงการเรียนรู้ออนไลน์ ทำให้เกิดผลดีต่อนักศึกษา

นักศึกษาคนที่ 3 ได้เรียนพื้นฐานการบรรเลงขลุ่ยตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เช่นเดียวกับนักศึกษาคนที่ 2 ลักษณะทั่วไปในระหว่างเรียนก่อนใช้บทเรียนสำเร็จรูป มีบุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก อยู่ในเกณฑ์ดี มีรสมือดี แต่จำเพลงได้ไม่ค่อยแม่นยำ ซึ่งผลจากการประเมิน ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 18 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษา คนที่ 3 ครั้งที่ 1

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
1. เพลงเหาะ	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบคันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง	5	4	3			24

ตารางที่ 19 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษา คนที่ 3 ครั้งที่ 2

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
2. เพลงโคมเวียน	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง 2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทัก และระเบียบ คันทัก 3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง 4. คุณภาพเสียง 5. รสมือและความไพเราะ 6. แนวการบรรเลง	5	4				25

ตารางที่ 20 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 3 ครั้งที่ 3

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
3.เพลงตระนิมิต	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					26
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง		4				
	4. คุณภาพเสียง		4				
	5. รสมือและความไพเราะ		4				
	6. แนวการบรรเลง		4				

ตารางที่ 21 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 3 ครั้งที่ 4

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
4. เพลงกระบอกกัน	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง	5					26
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก		4				
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง		4				
	4. คุณภาพเสียง		4				
	5. รสมือและความไพเราะ	5					
	6. แนวการบรรเลง		4				

ตารางที่ 22 บันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 2 ครั้งที่ 5

ชื่อเพลง	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม คะแนน
		5	4	3	2	1	
5. เพลงร่ำ	1. ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง		4				27
	2. บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก	5					
	3. ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง		4				
	4. คุณภาพเสียง	5					
	5. รสมือและความไพเราะ	5					
	6. แนวการบรรเลง		4				

จากบันทึกการประเมินทักษะของนักศึกษาคนที่ 3 ในแต่ละเพลง เห็นได้ว่า ในเกณฑ์ข้อที่ 1 ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง ผลคะแนนของนักศึกษา อยู่ในคะแนนอยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อ 2 บุคลิก ท่าทาง การจับคันทันซึก และระเบียบคันทันซึก อยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลงอยู่ในระดับ 3 (ปานกลาง) ถึง 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อที่ 4 คุณภาพเสียง อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 5 รสมือและความไพเราะ อยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) และในเกณฑ์ข้อ 6 แนวการบรรเลงอยู่ในระดับ 4 (ดี)

ในเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง จากแต่เดิมที่นักศึกษาเป็นผู้จำเพลงไม่ค่อยได้ แต่เมื่อใช้บทเรียนสำเร็จรูป นักศึกษาสามารถบรรเลงขออยู่ได้ในระดับ 3 (ปานกลาง) ถึง 4 (ดี) แสดงให้เห็นว่า การนำบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ให้นักเรียนฝึกด้วยตนเองในช่วงการเรียนออนไลน์ ทำให้เกิดผลดีต่อนักศึกษา

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทวนสอบปฏิบัตินักศึกษาในเนื้อหาเพลงหน้าพาทย์ทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง ปลายภาคการศึกษา ซึ่งปรากฏคะแนนดังนี้

ตารางที่ 23 คะแนนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมของนักศึกษา

คนที่	คะแนนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมของนักศึกษา					รวม 150
	เพลงเหาะ (30)	เพลงโคมเวียน (30)	เพลงตระนิมิต (30)	เพลงกระบองกัน (30)	เพลงร้ว (30)	
1	29	28	29	28	28	142
2	25	26	27	27	26	131
3	26	27	28	27	25	133
รวม	80	81	84	82	79	406
X	26.67	27.00	28.00	27.33	26.33	135.33
เฉลี่ยร้อยละ	88.89	90.00	93.33	91.11	87.78	90.22

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน มีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทักษะการบรรเลงซอฮู้ในเพลงเหาะ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.89 ของคะแนนทั้งหมด เพลงโคมเวียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.00 ของคะแนนทั้งหมด เพลงตระนิมิต คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 93.33 ของคะแนนทั้งหมด เพลงกระบองกัน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 91.11 และ เพลงร้ว คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.78 ของคะแนนทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทวนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทั้งหมดของนักศึกษาทั้ง 3 คน อยู่ที่ 90.22 โดยเพลงหน้าพาทย์ที่นักศึกษาทำคะแนนได้ดีที่สุด คือ เพลงตระนิมิต มีคะแนนอยู่ที่ 93.33 ของคะแนนทั้งหมด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เพลงตระนิมิต เป็นเพลงที่มีลักษณะโครงสร้างของทำนองที่เข้าใจได้ง่ายกว่าเพลงอื่น มีการแปรทำนองไม่มาก โครงสร้างของเนื้อทำนองส่วนใหญ่จึงคงไว้ตามทางฆ้อง เนื่องจาก เพลงตระนิมิต มีความไพเราะในตัวเป็นเอกลักษณ์ จึงไม่จำเป็นต้องใช้การแปรทำนองมาก นอกจากนี้ เพลงตระนิมิต ยังนำมาใช้บรรเลงในโอกาสต่าง ๆ บ่อยครั้ง นักศึกษาจึงเคยได้ยินทำนองเพลงมาแล้ว จึงสามารถจำสำนวนเพลงได้อย่างแม่นยำและบรรเลงออกมาได้อย่างไพเราะ จึงเป็นสาเหตุให้สามารถทำคะแนนได้ดี

ส่วนเพลงที่นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ เพลงร้ว มีคะแนนอยู่ที่ 87.78 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เพลงร้ว เป็นเพลงที่มีการใช้ทักษะการบรรเลงที่ยากกว่าเพลงอื่น มีการร้วคันชัก ที่ต้องอาศัยความชำนาญ ประกอบกับการใช้นิ้วมืออีกข้างหนึ่งกดโน้ตที่ต้องการให้ตรงกับตำแหน่งที่จะไม่เพี้ยน จึงทำให้ต้องใช้สมาธิในการบรรเลงมากกว่าเพลงอื่น และต้องใช้เวลาในการทบทวนด้วยตนเองจึงจะสามารถทำให้บรรเลงได้คล่องและชำนาญ จึงทำให้นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยกว่าเพลงอื่น ๆ แต่ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอู้ ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย (Creating the programmed instruction Program Microsoft Power point 2019 for development of Saw U Thai Music Skill 3 for Undergraduate students Year 2 Sukhothai College of Dramatic Arts) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

จากการดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ สามารถสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผล

1.1 การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สรุปผลได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

- 1) การทดสอบแบบ 1 ต่อ 1 นักศึกษา จำนวน 3 คน ทำคะแนนได้ 84.44 /86.67
- 2) การทดสอบแบบกลุ่มย่อย นักศึกษา จำนวน 9 คน ทำคะแนนได้ 87.78 /90.37
- 3) การทดสอบภาคสนาม นักศึกษา จำนวน 33 คน ทำคะแนนได้ 86.42 /87.43

1.2 การศึกษาผลใช้บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019

จากการประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ในแต่ละเพลง พบว่า ในเกณฑ์ข้อที่ 1 ความพร้อมของเครื่องดนตรีและการเทียบเสียง นักศึกษาทั้งหมดทำคะแนนได้อยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อ 2 บุคลิก ท่าทาง การจับคันชัก และระเบียบคันชัก อยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อ 3

ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลงอยู่ในระดับ 3 (ปานกลาง) - 5 (ดีเยี่ยม) ในเกณฑ์ข้อที่ 4 คุณภาพเสียง อยู่ในระดับ 4 (ดี) ในเกณฑ์ข้อ 5 รสมือและความไพเราะ อยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง 5 (ดีเยี่ยม) และในเกณฑ์ข้อ 6 แนวการบรรเลงอยู่ในระดับ 4 (ดี) ถึง - 5 (ดีเยี่ยม)

โดยในเกณฑ์ข้อ 3 ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง จากแต่เดิมที่นักศึกษาเป็นผู้จำเพลงไม่ค่อยได้ แต่เมื่อใช้บทเรียนสำเร็จรูป นักศึกษาสามารถบรรเลงซออยู่ในระดับ 3 (ปานกลาง) - 5 (ดีเยี่ยม) แสดงให้เห็นว่า การนำบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ให้นักเรียนฝึกด้วยตนเองในช่วงการเรียนออนไลน์ ทำให้เกิดผลดีต่อนักศึกษา

และเมื่อได้ทวนสอบวัดผลสัมฤทธิ์นักศึกษาในเนื้อหาเพลงหน้าพาทย์ทั้ง 5 เพลง พบว่า นักศึกษากลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน มีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทักษะการบรรเลงซออยู่ในเพลงเหาะ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.89 ของคะแนนทั้งหมด เพลงโคมเวียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.00 ของคะแนนทั้งหมด เพลงตระนิมิต คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 93.33 ของคะแนนทั้งหมด เพลงกระบองกัน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 91.11 และเพลงร่ำ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.78 ของคะแนนทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทวนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ อยู่ที่ 90.22 โดยเพลงหน้าพาทย์ที่นักศึกษาทำคะแนนได้ดีที่สุด คือ เพลงตระนิมิต มีคะแนนอยู่ที่ 93.33 ของคะแนนทั้งหมด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เพลงตระนิมิต เป็นเพลงที่มีลักษณะโครงสร้างของทำนองที่เข้าใจได้ง่ายกว่าเพลงอื่น มีการแปรทำนองไม่มาก โครงสร้างของเนื้อทำนองส่วนใหญ่ ผู้วิจัยคงไว้ตามทางซอ เนื่องจาก เพลงตระนิมิต มีความไพเราะในตัวเป็นเอกลักษณ์ จึงไม่จำเป็นต้องใช้การแปรทำนองมาก นอกจากนี้ เพลงตระนิมิต ยังนำมาใช้บรรเลงในโอกาสต่าง ๆ บ่อยครั้ง นักศึกษาจึงเคยได้ยินทำนองเพลงมาแล้ว จึงสามารถจำสำนวนเพลงได้อย่างแม่นยำและบรรเลงออกมาได้อย่างไพเราะ จึงเป็นสาเหตุให้สามารถทำคะแนนได้ดี

ส่วนเพลงที่นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ เพลงร่ำ มีคะแนนอยู่ที่ 87.78 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เพลงร่ำ เป็นเพลงที่มีการใช้ทักษะการบรรเลงที่ยากกว่าเพลงอื่น มีการร่ำคันชัก ที่ต้องอาศัยความชำนาญ ประกอบกับการใช้นิ้วมืออีกข้างหนึ่งกดโน้ตที่ต้องการให้ตรงกับตำแหน่งที่จะไม่เพี้ยน จึงทำให้ต้องใช้สมาธิในการบรรเลงมากกว่าเพลงอื่น และต้องใช้เวลาในการทบทวนด้วยตนเองจึงจะสามารถทำให้บรรเลงได้คล่องและชำนาญ จึงทำให้นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยกว่าเพลงอื่น ๆ แต่ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี

2. อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ ดังนี้

2.1 การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ครู 4 ปี) รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 กำหนดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติซออยู่ในเพลงหน้าพาทย์ อันประกอบด้วย เพลงเหาะ เพลงโคมเวียน เพลงตระนิมิต เพลงกระบองกัน และเพลงร่ำ เพลงประเภทดังกล่าว เป็นเพลงที่มักใช้บรรเลงกันในกลุ่มเครื่องดนตรีปี่พาทย์ โอกาสที่จะ

บรรเลงในเครื่องดนตรี ซอด้วง จึงมีไม่มากนัก นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย จึงต้องสร้างความเข้าใจมากกว่าการเรียนเพลงประเภทอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทางเพลงที่ต้องให้ สอดคล้องกับทางฆ้อง เพื่อให้เกิดสุนทรีระย้าที่งดงาม ตามแบบแผนเพลงหน้าพาทย์ นอกจากนี้ ซอด้วง ยังเป็น เครื่องดนตรีที่ผู้บรรเลงต้องทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการนำมาใช้บรรเลงในเพลงประเภทหน้าพาทย์ เนื่องจากเดิมนั้น ซอด้วง มีหน้าที่บรรเลงในวงเครื่องสายมีชั้นเชิงทางบรรเลงที่แยบยล สามารถบรรเลงหยอก ล้อ ต่อ ชัด เหลื่อม หลอก หน่วงจังหวะในบางช่วง แต่เมื่อนำมาใช้ในเพลงหน้าพาทย์ นักศึกษา จึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจในแบบแผนการบรรเลงอย่างลึกซึ้ง และอยู่ในความพอดี ไม่โลดโผน เมื่อประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 การจัดการสอนจึงเป็นสิ่งที่ท้าทาย ผลักดันให้ผู้วิจัยสร้างสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 มีการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการวางโครงร่างวิจัยอย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ จึงทำให้การ สร้างบทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Power point 2019 ในครั้งนี้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงดาว แสงคำร้าง (2558) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนโดยใช้โปรแกรมบทเรียนเรื่องดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และงานวิจัยของ สมเกียรติ พิมพันธ์ (2551) ที่ได้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องจังหวะดนตรีไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 การศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Power point 2019

การศึกษาผลการใช้บทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Power point 2019 จากนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย พบว่า นักศึกษาสามารถปฏิบัติทักษะการบรรเลงซอด้วง ได้อยู่ในระดับดี ถึงดีเยี่ยม ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติ ที่เป็นเช่นนี้เพราะบทเรียนที่สร้างขึ้น มีความทันสมัย และสามารถนำไปใช้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองทุกที่ ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองเนื่องจากได้รับความสะดวก สบาย ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง หรือ ต้องพบปะตรงกับความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 จากที่เคยจัดการสอนในพื้นที่ จึงต้องปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบออนไลน์ทำให้ บทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เป็นนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ และถูกนำไปใช้จนเกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการ ตามความมุ่งหมายของงานวิจัย จึงเป็นการตอบโจทย์และแก้ปัญหาได้ตรงจุด และยังเป็นต้นแบบนวัตกรรมการสอนสำหรับใช้ในวิชาชีพครู ที่นักศึกษาจะได้นำแนวคิดนี้ไปใช้ในการสร้างสื่อการสอนดนตรีไทยที่มีประสิทธิภาพต่อไป จึงสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ดนตรีศึกษา (4 ปี) ที่กล่าวว่า วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย เป็นสถาบันที่จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาชีพครู และมุ่งเน้น ความเป็นเลิศด้าน ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้เกิดความพร้อมสู่ความเป็นครูและนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถด้านทักษะในวิชาชีพอย่างลุ่มลึก (วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย, 2562 น.1)

นอกจากนี้ นักศึกษาแต่ละคนยังมีพื้นฐานการบรรเลงซอู้ มาในระดับหนึ่ง จากการเรียนหลักสูตรนาฏศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาจนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เมื่อมาศึกษาในระดับปริญญาตรี จึงมีบุคลิก ทำนอง การจับคันชัก อยู่ในเกณฑ์ดี ถึงระดับ ดีเยี่ยม ประกอบกับการสร้างบทเรียนโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ในครั้งนี้ การแปรทำนองทางซอู้ในบทเรียนได้คำนึงถึงทำนองหลัก ไม่บรรเลงในทำนองแปรที่แตกต่างจากทำนองหลักโดยสิ้นเชิง เนื่องจากเพลงหน้าพาทย์ ถือเป็นเพลงที่มีความศักดิ์สิทธิ์ สง่างามในตัว ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับเนื้อหาแก่นแท้ของเพลงหน้าพาทย์ คือ การยึดถือทำนองหลัก (ทางซ้อง) และหน้าทับของเพลงเป็นสำคัญ นอกจากนี้จะมีวิธีโอการบรรเลงทางซอู้จึงได้บันทึกวิธีโอการบรรเลงทางซ้อง และมีเครื่องกำกับหน้าทับ (ตะโพนกลองทัด) อยู่ในบทเรียนด้วย เนื่องจากการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทำนองหลัก จะทำให้ทราบถึงองค์ประกอบสำคัญของเพลง หลายประการ อาทิ บันไดเสียง วรรณเพลง ลูกตก อัตราจังหวะ และมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันคือ ความสั้น ความยาวของเพลง ซึ่งอยู่ในรูปของจังหวะและหน้าทับ จึงเปรียบเสมือนได้เรียนด้านทฤษฎีไปพร้อม ๆ กัน เพื่อสร้างความเข้าใจในวิธีการแปรทำนองเป็นทางซอู้ สอดคล้องกับที่มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533) ได้กล่าวว่า ทำนองแปรและทำนองหลัก (ทางซ้อง) จะต้องมีความสัมพันธ์กันในเรื่องเรื่องความยาวของทำนองเพลง เสียงลูกตก และบันไดเสียง

การประยุกต์วิธีการสอนซอู้ให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์รูปแบบโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เปรียบเสมือนการเปลี่ยนแปลงสื่อการสอนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ทำให้เป็นสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงกับการตอบสนองของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เห็นได้จากผลการทดสอบประสิทธิภาพของบทเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจที่จะฝึกฝนซอู้ในเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งแต่เดิมนักศึกษาในกลุ่มเครื่องสายจะไม่ค่อยสนใจมากนัก เนื่องจากเป็นเพลงที่มักนิยมบรรเลงในกลุ่มวิชาเอกปี่พาทย์ ผู้วิจัยจึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบให้น่าสนใจ ลองผิดลองถูกปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงสอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R) (ทิตนา แคมมณี, 2548, น.51) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยที่การตอบสนองมักจะออกมาเป็นรูปแบบต่าง ๆ หลายรูปแบบ จนกว่าจะพบรูปแบบที่ดี หรือเหมาะสมที่สุด เราเรียกการตอบสนองเช่นนี้ว่าการลองถูกลองผิด (Trial and error)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การสร้างนวัตกรรมสื่อการสอน ที่เกี่ยวข้องกับเพลงหน้าพาทย์ในรูปแบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ผู้วิจัย หรือ ผู้ที่ได้ศึกษางานชิ้นนี้ ควรให้ความสำคัญในรายละเอียดเรื่องขนบธรรมเนียม โบราณในการสืบทอดเพลงหน้าพาทย์ ก่อนให้ผู้เรียนได้ศึกษาควรที่จะมีการไหว้ครู ครอบครูให้ถูกต้องตามขนบที่ยอมรับกันในวงการดนตรีไทย เนื่องจากเพลงในบทเรียนนับเป็นเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง ที่ควรให้ความเคารพและรักษาขนบดั้งเดิมก่อนที่จะถ่ายทอดแบบสมัยใหม่

3.2 เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย อาทิ ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย เป็นเครื่องดนตรีที่ต้องใช้ความสามารถในการประดิษฐ์เสียงให้ตรงตามมาตรฐานได้ยากกว่า เครื่องเป่าพาทย์ อย่าง ระนาด ฆ้องวง การพัฒนาสื่อการสอน จึงควรสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาที่ครอบคลุมและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

3.3 การสร้างสื่อการสอนดนตรีไทย ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีเอกลักษณ์ในเรื่องของเสียง และรูปร่างลักษณะที่ชัดเจน การกำหนดเนื้อหาจึงควรส่งเสริมและขยายความในเอกลักษณ์ดังกล่าวให้เกิดความชัดเจนครอบคลุมเช่นกัน

3.4 ผู้ที่ได้ศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ และนำบทเรียนโปรแกรม Microsoft Power point 2019 ไปใช้ควรศึกษารายละเอียด คำแนะนำ ก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุศยา แสงเดช. (2545). บทเรียนสำเร็จรูป คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หจก. ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- จิรพล เพชรสม. (2555). ขออู้ ระบบ P.Q.C.T. หลวงไพเราะเสียงขอฝากไว้ โดยจิรพล เพชรสม. กรุงเทพฯ:
พี เพรส จำกัด.
- เจดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2529 เมษายน). การวัดผลงานภาคปฏิบัติ. วารสารการวัดผลการศึกษา, 8(23), 16.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน. นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดนภา สีลา. (2543). เต๋ยวขออู้ เพลงนางครวญ 3 ชั้น. ประกาศนียบัตร ศป.บ.สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ตั้งปณิธาน อารีย์. (2554). กรรมวิธีการสร้างขออู้ของครูธีรพันธุ์ ธรรมานุกุล. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลป
ศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ธรรมณ จงรัมย์. (2546). การศึกษาทางขออู้เพลงสารถิ สามชั้น. ปริญญาานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปกรรม
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนิต อยู่โพธิ์. (2510). เครื่องดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- ธัญศญา ธรรมิสกุล. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อ PowerPoint เรื่อง แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ในรายวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.). วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนวิชาการ.
- ธวัธรัตน์ ประจง. (2550). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องคำนาม. งานวิจัยหลักสูตรการวิจัยเพื่อพัฒนาการ
เรียนรู้ สถาบันการศึกษาทางไกล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เฟียน ไชยศร. (2529, กันยายน-ตุลาคม). การวัดผลงานภาคปฏิบัติ. วารสารการวัดผลการศึกษา, 8(23), 37.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2527). ดนตรีวิจักษ์ :ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม. กรุงเทพฯ:
ฝ่ายวิชาการและงานพิมพ์ บริษัทเกียรติธุรกิจฯ.

- ภมรศักดิ์ เกื้อหนองขุน. (2556). การศึกษากระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงซอฮู้ของครูฉลุวย จิยะจันทน์. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวดี บุญกาญจน์. (2552). การจัดการเรียนการสอนซอฮู้ในวิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มนตรี ตราโมท. (2540). ตำราดุริยางค์ศาสตร์ไทย ภาควิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชนบริษัท มติชน จำกัด มหาชน.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). การวิเคราะห์เพลงไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- รณชัย บุญถื่อ. (2547). การสร้างแบบประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย. (2562). หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). การประเมินผลการเรียน. พิษณุโลก : สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ่อน 1999 จำกัด.
- เพ็ญศรี สร้อยเพชร. (2542). บทเรียนสำเร็จรูป. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ พิมพ์พันธุ์. (2551). บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องจังหวะดนตรีไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมุทร อิงควระ. (2563). ผู้เชี่ยวชาญด้านปี่พาทย์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย. สัมภาษณ์เมื่อ 6 กันยายน 2563.
- สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์. (2535). การวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติ. วารสารครุศาสตร์, 8(9), 15-18.
- สุวรรณณี แยมศิริ. (2547). การศึกษาทางซอด้วงเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย ชั้น 1, 2 และ 3 ของอาจารย์ธีระ ภูมณี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะ. (2544). เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยและการประเมิน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- แสงดาว แสงคำราง. (2558). การเปรียบเทียบผลการเรียนโดยใช้โปรแกรมบทเรียนเรื่องดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้ต่างกัน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษร เอ็มโอด
ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรดนตรีศึกษา
สังกัด วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
2. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
3. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติ เอ็มโอด
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีศึกษา
สังกัด วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
วันที่ ๙.๖.๖
วันที่ 9 ก.ย. 2564
เวลา 15.30 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย โทร. ๐-๕๕๖๑-๑๘๒๐

ที่ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านการเรียนการสอน
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นางสาวณัฐธยา รังสิยานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงได้จัดทำวิจัยด้านการเรียนการสอน เรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงขลุ่ยในเพลงหน้าพาทย์ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้พิจารณาเล็งเห็นว่าบุคลากรของวิทยาลัยฯ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเหมาะสมเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๓ ท่าน ประกอบด้วย

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษร เอ็มโอด ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องสายไทย
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตี เอ็มโอด ผู้เชี่ยวชาญด้านปี่พาทย์
๓. ดร.กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยการเรียนการสอน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน ผอ.ว.ศ.กช
เพื่อโปรดพิจารณา
โปรดลงนาม/ลง:น

(ดร.เกษร เอ็มโอด)

(นางสาวณัฐธยา รังสิยานนท์)
ตำแหน่ง อาจารย์

(นางอัญญา กันตญู)
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการแทน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
๑๑.๙.๖๔

“มุ่งมั่นพัฒนา ก้าวหน้าวิชาการ สืบสานงานศิลป์”

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คำชี้แจงการใช้

บทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอู้ ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย ๓ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ ๒ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย มีทั้งหมด ๕ บท คือ บทที่ ๑ เพลงทေး บทที่ ๒ เพลงโคมเวียน บทที่ ๓ เพลงตระนิมิต บทที่ ๔ เพลงกระบอกกัน และบทที่ ๕ เพลงร่ำ

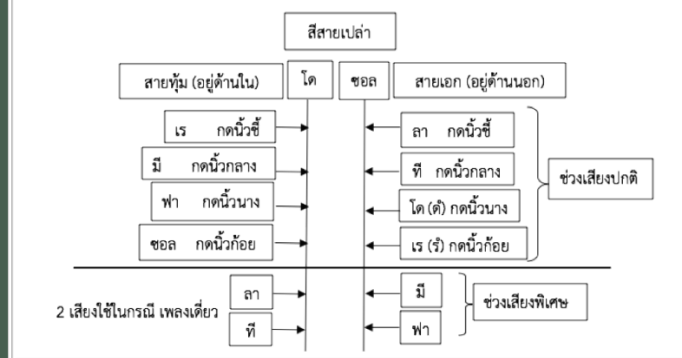
วิธีการเรียนให้ผู้เรียนปฏิบัติดังนี้

๑. ศึกษาดูเมนูต่าง ๆ ทั้งหมดในภาพรวมของบทเรียน
๒. เริ่มเรียนโดยเริ่มด้วยการเทียบเสียงซอ
๓. กดเล่นและกดหยุดคลิป video clip เพื่อฝึกทักษะทั้งทำนองหลัก และทางซอู้
๔. มีโน้ตเพลงสำหรับการฝึก
๕. เมื่อเกิดความแม่นยำในทำนองและ ให้ฝึกซ้อมพร้อมกับทำนองหลักและเครื่องประกอบจังหวะ

บริบทของ

ระดับเสียงของ

ระดับเสียงของ มีลักษณะดังนี้

ก่อนที่จะบรรเลงขอู้ ผู้บรรเลงควรสำรวจความพร้อมของเครื่องดนตรี ให้ครบองค์ประกอบ ดังนี้

๑) กะโหลกขอ หน้ากะโหลกต้องตั้งฉากกับแนวของลูกบิด โดยหันหน้าขอไปทางเดียวกันกับปลายลูกบิดด้านที่พันสายขอ

๒) หน้าหน้าขอ ไม่ชำรุดฉีกขาด หรือยุบลงไป (หน้าทรุด) หน้าหน้าขอตั้งพอประมาณ

๓) สายขอ มี ๒ สาย (สายเล็กและสายใหญ่) อยู่ในตำแหน่งของสายเอก (สายเล็ก) และสายทุ้ม (สายใหญ่)

๔) หมอนขอ อยู่กึ่งกลางหน้าขอ โดยให้สายขอพาดอยู่ข้างบนและตั้งฉากกับแนวยาวของหมอนวางหมอนและจัดหมอนได้เหมาะสม ให้อยู่ประมาณกึ่งกลางหน้าขอ โดยผู้บรรเลงสามารถปรับตำแหน่งและจัดหมอนขอให้ได้คุณภาพเสียงดีที่สุดก่อนบรรเลง

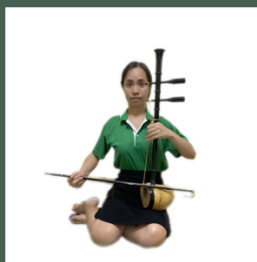
๕) รัดอก ต้องมีความกว้างประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร วัสดุที่ใช้ทำรัดอกเหมาะสม โดยเมื่อสีสายเปล่าเข้าออก ต้องเป็นเสียงเดียวกัน (วัสดุที่เหมาะสมควรใช้สายเอกสอดด้วงมาทำรัดอก) ระยะของรัดอกกับคันทวนถึงสายขอประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร ขอบบนของรัดอก อยู่ต่ำกว่าลูกแก้วใต้ลูกบิดสายเอก ประมาณ ๖.๐ เซนติเมตร

๖) ทางม้า ไม่หย่อน มีจำนวนเส้นของทางม้าไม่น้อยกว่า ๒๕๐ เส้น โดยคาดคะเนจากสายตา ทางม้ามีลักษณะเหมาะสม โดยผู้บรรเลงควรตรวจสอบเสียงก่อนบรรเลง ให้อย่างสนที่ทางม้าประมาณ ๓ ใน ๔ ของส่วนปลายคันชัก

๗) การเทียบเสียง ให้สายทุ้มตรงกับเสียง โด ของขลุ่ยเพียงออ ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ร่วมกับเครื่องดนตรีในวงปี่พาทย์เป็นส่วนใหญ่ จึงได้เลือกเทียบเสียงกับ ระนาดเอก ซึ่งสายทุ้ม จะตรงกับเสียงคู่แปด ๗ ลูกที่ ๔,๑๑ ของผืนระนาด และให้สายเอกตรงกับเสียง ซ ของขลุ่ยเพียงออ ซึ่งจะตรงกับเสียงระนาดคู่แปด ลูกที่ ๘,๑๕

๘) วิธีการนั่งบรรเลง ให้ผู้บรรเลงนั่งพับเพียบโดยขาขวาต้องทับขาซ้าย ลำตัวตรง ไม่ก้ม หรือ เงยหน้า

๙) ทำจับซอ มือซ้ายจับคันทวนซอ ฝ่ามือหันเข้าหาลำตัว ไม่หัก หรือ งอข้อมือ นิ้วทั้งสี่เรียงอยู่บนสาย ให้คันทวนอยู่ในแนวตั้ง เอียงไปด้านหน้า ของผู้บรรเลงประมาณ ๓๐ องศา แขนซ้ายอยู่ในท่างอข้อศอกพองาม มือขวา หายมือจับคันชักแบบสามหยีบ ให้คันชักขนานกับพื้น แขนขวาไปหนีบหรือกางศอกจนเกินงาม

วิธีการนั่งบรรเลง

การเทียบเสียง

บทที่ ๑ เพลงเหาะ

ทักษะการบรรเลงเพลงเหาะ

เมื่อผู้บรรเลงเตรียมความพร้อมได้สมบูรณ์ตามรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เรียนจะเริ่มฝึกทักษะเพลงในบทเรียนโดยเริ่มจากเพลงเหาะ ซึ่งเป็นเพลงหน้าพาทย์อัตราจังหวะสองชั้น มี ๒ ท่อน ใช้หน้าทับเฉพาะบรรเลงด้วยตะโพน และกลองทัด ทักษะการบรรเลงซอที่ใช้ในการบรรเลงเพลงเหาะ มีดังนี้

- การใช้คันทัก

สำหรับการบรรเลงเพลงทะเล จะใช้คันทักแบบเรียบง่าย ลีคันทักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีลัดคันทักเพื่อปรับให้ตรงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงทะเล พบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันทักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันทักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง

การสีเก็บ คือการสีดำเนินทำนองถี่ ๆ โดยใน 1 ห้องจะมีโน้ต 4 ตัว โดยในเพลงทะเลผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลัก ให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์

video clip เพลงทะเล

ทำนองหลัก

ทางซอฮู้

โน้ตเพลงเหาะ

ทำนองขึ้น	เครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องนำขึ้นเพลง							รับพร้อมกัน
ทำนองหลัก	--- ร	- ร - ช	----	--- ล	--- ท	--- ม	- ม ร ท	- ล - ช
ซอฮู้							- ม ร ท	- ล - ช

ทำนองหลัก	- ล ท ล	ช ม - ช
ซอฮู้	ล ล ท ล	ช ม - ช

โน้ตเพลงเหาะ

ท่อน 1 ประโยคที่ 1 เทียบแรก

ทำนองหลัก	--- ท	- ท - ท	- รี้ - ท	- ล - ช	- ม - ล	ร ร - ช .	ช ช - ล	ล ล - ท
ซอฮู้	--- ท	- ท ท ท	- รี้ - ท	- ล - ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ช ล ท	- รี้ - มี่	- ชี้ - มี่	- รี้ - ท	- รี้ - มี่	- รี้ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
ซอฮู้	ล ช ล ท	ล ช ร ม	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	รี้ ท ล ช	รี้ ช ล ท	ร ม ช ล	รี้ ท ล ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอฮู้	--- ช	- ช ช ช	ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ม ร ช ม	ร ท - ร	ล ท ร ม	ช ร ม ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช
ซอฮู้	- ท ร ม	ร ม ช ล	ท ดี้ รี้ ดี	ท ล ช ม	ร ม ล ช	ท ล ร ท	ร ม ช ล	รี้ ท ล ช

โน้ตเพลงเหาะ

ท่อน 1 เทียว 2

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	--- ท	- ท - ท	- รี้ - ท	- ล - ช	- ม - ล	ร ร - ช .	ช ช - ล	ล ล - ท
ซอู้	--- ท	- ท ท ท	ร ม ร ท	รี้ ท ล ช	ฟ ม ร ม	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ช ล ท	- รี้ - ม	- ชี้ - ม	- รี้ - ท	- รี้ - ม	- รี้ - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
ซอู้	ล ช ล ท	ล ช ร ม	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	รี้ ล ท รี้	ท ล รี้ ท	ล ช ท ล	รี้ ท ล ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	ร ม ช ล	รี้ ท ล ช	ร ม ช ล	ช ม ช ร	ช ม ร ท	รี้ ท ม ร	ม ร ช ม	ช ม ล ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช
ซอู้	รี้ ล ท ดี้	ช ล ท ดี้	ท ด ร ด	ท ล ช ม	ร ม ล ช	ท ล รี้ ท	รี้ ล ท รี้	ช ท ล ช

โน้ตเพลงเหาะ

ท่อน 2 เทียว 1

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ล - ฟ	--- ม	- ฟ - ล	- ท ท ท	- ล - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
ซอู้	- ล - ท	รี้ ท ล ฟ	ล ม ฟ ม	ร ม ฟ ล	ม ฟ ล ท	รี้ ท ล ฟ	ม ร ฟ ม	ล ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ม ช ร	ม ร ดุ ทุ	ล ช ล ทุ	ล ทุ ด ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	ช ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด รี้	ม ร ช ม	รี้ ท - รี้	ล ทุ ร ม	ช ร ม ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	--- ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ดุ ทุ ล	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอู้	--- ช	- ช ช ช	ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ม ร ช ม	รี้ ท - รี้	ล ทุ ร ม	ช ร ม ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช
ซอู้	ล ท ร ม	ร ม ช ล	ท ท รี้ ล	ท ล ช ม	ร ม ฟ ช	ท ล รี้ ท	ร ม ช ล	รี้ ท ล ช

โน้ตเพลงเหาะ

ท่อน 2 เที้ยว 2

ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	- ล - ท	- ล - ฟ	- - - ม	- ฟ - ล	- ท ท ท	- ล - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร
ซอฮู้	ม ฟ ล ท	รื ท ล ฟ	ม ร ฟ ม	ร ม ฟ ล	ม ฟ ล ท	รื ท ล ฟ	ม ร ฟ ม	ล ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ม ช ร	ม ร ดุ ทุ	ล ช ลุ ทุ	ล ทุ ดุ ร	- ดุ ทุ ลุ	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอฮู้	ช ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด รื	ช ม ร ท	รื ท ม ร	ล ท ร ม	ช ร ม ช

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- - - ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ดุ ทุ ลุ	- ท - ร	- ท - ด	ร ม - ช
ซอฮู้	- - - ช	- ช ช ช	ร ม ช ล	ช ม ช ร	ม ร ช ม	รื ท - รื	ล ท ร ม	ช ร ม ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ท ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- ล - ท	- รื - ท	- ล - ช
ซอฮู้	- ท ร ม	ร ม ช ล	- ท รื ล	ท ล ช ม	- ร - ช	- ล - ท	- ม รื ท	- ล - ช

บทที่ ๒ เพลงโคมเวียน

ทักษะการบรรเลงเพลงโคมเวียน

เพลงโคมเวียน มี ๓ ท่อน ใช้บรรเลงในงานสำคัญ ๆ เช่น พิธีไหว้ครูดนตรีไทย พิธีไหว้ครู โขน ละคร และงานพิธีกรรมสำคัญ เพื่อเป็นมงคล แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้นำมาเพียง ๒ ท่อน เพื่อใช้ในการประกอบการแสดง และบรรเลงในงานมงคลทั่วไป ใช้อัตราจังหวะ ๒ ชั้น หน้าทับ เฉพาะ บรรเลงด้วยตะโพนและกลองทัด เช่นเดียวกับเพลงเหาะ

- การใช้คันทัก

สำหรับการบรรเลงเพลงโคมเวียน มีลักษณะการบรรเลงคล้ายกับเพลงเหาะ จะใช้คันทักแบบเรียบง่าย สีสันทักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของท่านองใช้วิธีลักคันทักเพื่อปรับให้ลงกับ จังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงโคมเวียน พบในทุก ๆ ช่วงเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาว ของเสียงไปตามทำนองหลัก

- สีเพิ่มน้ำหนักคันทักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันทักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการ สีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

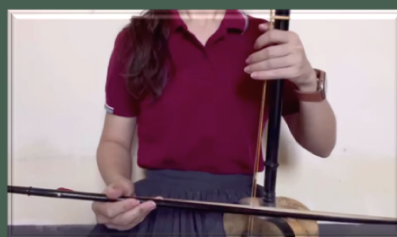
- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลัก ให้เกิดความ เรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์

video clip เพลงโคมเวียน

ทำนองหลัก

ทางซอู้

โน้ตเพลงโคมเวียน

ท่อน 1 ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก	----	----	--- ร	- ร - ซ	----	--- ล	--- ท	--- ม
ซอู้	----	----	--- ร	--- ซ	----	--- ล	--- ท	--- ม

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ร - ท	- ล - ซ	- ล ซ ซ	- ซ - ซ	----	--- ท	----	--- ท
ซอู้	- มี รี ท	- ล - ซ	- ล ท ล	ซ ม - ซ	--- ซ	ล ท - ท	----	--- ท

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	----	--- ท	--- ท	--- ท	----	--- ท	--- ท	--- ท
ซอู้	----	--- ท	--- รี	ท ท ท ท	----	--- ท	--- รี	ท ท ท ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	-- ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ร - ท	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม
ซอู้	รี ท ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- รี - ท	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม

โน้ตเพลงคอมพิวเตอร์

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	--- รี่	--- ล	-ซ - ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล
ซอด้	--- รี่	--- ล	-ซ - ท	ล ล ล ล	----	--- ล	--- ล	-ล ล ล

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	--ซ ฟ	-ซ - ล	-ซ - ล	-ท - ล	---ท	---ม	---ท	---ล
ซอด้	ท ล ซ ฟ	-ซ - ล	-ซ - ล	-ท - ล	---ท	---ม	---ท	---ล

ประโยคที่ 7

กลับท่อน 1 ในตัว

ทำนองหลัก	---ม	-ร - ท	-ล - ท	---ท	----	---ท	---ท	---ท
ซอด้	---มี	-รี้ - ท	-ล - ท	-ท ท ท	----	---ท	---ท	-ท ท ท

ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก	--ล ซ	-ล - ท	-ล - ท	-ร - ท	---ล	---ม	---ล	---ม
ซอด้	รี้ ท ล ซ	-ล - ท	-ล - ท	-รี้ - ท	---ล	---ม	---ล	---ม

ประโยคที่ 9

ทำนองหลัก	--- รี่	--- ล	-ซ - ล	--- ล	----	--- ล	--- ล	--- ล
ซอด้	--- รี่	--- ล	-ซ - ท	ล ล ล ล	----	--- ล	--- ล	-ล ล ล

โน้ตเพลงคอมพิวเตอร์

ประโยคที่ 10

เข้าท่อน 2

ทำนองหลัก	--ซ ฟ	-ซ - ล	-ซ - ล	-ท - ล	-รี้ - ท	-ล - ซ	--- ล	---ซ
ซอด้	ท ล ซ ฟ	-ซ - ล	-ซ - ล	-ท - ล	-รี้ - ท	-ล - ซ	--- ล	---ซ

ประโยคที่ 11

ทำนองหลัก	---ล	---ซ	-ซ - ซ	---ร	----	---ซ	-ฟ - ซ	---ซ
ซอด้	---ล	---ซ	-ซ ซ ซ	---ร	----	---ซ	---ซ	-ซ ซ ซ

ประโยคที่ 12

ทำนองหลัก	--ฟ ม	-ฟ - ซ	-ฟ - ซ	-ล - ซ	---ล	---ม	---ล	---ม
ซอด้	ล ซ ฟ ม	-ฟ - ซ	-ฟ - ซ	-ล - ซ	---ล	---ม	---ล	---ม

ประโยคที่ 13

ทำนองหลัก	---ล	---ม	-ล ล ล	-ท - ท .	----	-ฟ ม ร	---ม	-ม ม
ซอด้	---ล	---ม	-ล ล ล	-ท - ท	----	-ฟ ม ร	---ม	-ม ม ม

ประโยคที่ 14

ทำนองหลัก	-ล - ท	-ด ร ม	-ซ - ล	-ซ - ม
ซอด้	-ล - ท	-ด ร ม	-ซ - ล	-ซ - ม

โน้ตเพลงคอมพิวเตอร์

ท่อน 2 เทียว 2

ทำนองหลัก	- รี - ท	- ล - ช	--- ล	--- ช	--- ล	--- ช	- ช - ช	--- ร
ซออยู่	- รี - ท	- ล - ช	--- ล	--- ช	--- ล	--- ช	- ช ช ช	--- ร
ประโยคที่ 11								
ทำนองหลัก	----	--- ช	- ฟ - ช	--- ช	- - ฟ ม	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช
ซออยู่	----	--- ช	--- ช	- ช ช ช	ล ช ฟ ม	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช
ประโยคที่ 12								
ทำนองหลัก	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม	- ล ล ล	- ฟ - ท .
ซออยู่	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม	--- ล	--- ม	- ล ล ล	- ท - ท
ประโยคที่ 13								
ทำนองหลัก	----	- ฟ ม ร	--- ม	- - ม ม	- ล - ท	- ด ร ม	- ช - ล	- ช - ม
ซออยู่	----	- ฟ ม ร	--- ม	- ม ม ม	- ล - ท	- ด ร ม	- ช - ล	- ช - ม

บทที่ ๓ เพลงตระนิมิต

ทักษะการบรรเลงเพลงตระนิมิต

เพลงตระนิมิต เป็นเพลงประเภท ตระ ๔ ไม่ลา ใช้ตะโพนและกลองหัดบรรเลงกำกับหน้าทับ อัตราจังหวะ ๒ ชั้น เป็นเพลงท่อนเดียว แต่ในช่วงประโยคที่ ๕-๖ ที่ยาวที่ ๒ มีการเปลี่ยนทำนองเพื่อเป็นประโยคจบของเพลง

- การใช้คันทัก

สำหรับการบรรเลงเพลงตระนิมิต จะใช้คันทักแบบเรียบง่าย สิคันทักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีลักคันทักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงตระนิมิตพบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันทักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันทักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง

การบรรเลงเพลงตระนิมิต ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง เพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลัก ให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์

video clip เพลงตระนิมิต

ทำนองหลัก

ทางซออู้

โน้ตเพลงตระนิมิต

ประโยคที่ 1 เทอร์แรก

ทำนองหลัก	----	---ท	---ท	---ม	---ร	---ท	-ท-ท	---	ล
ซออู้	----	---ท	---ท	---ม	---ร	---ท	ลท ร ท	ลข-ล	

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	---ร	-ร-ร	-ข-ม	-ร-ท	----	-ล-ท	-ล-ท	---	ท
ซออู้	---ร	-ร ร ร	-ลข ม	-ร-ท	----	-ล-ท	-ล-ร	ท ท ท ท	

กลับไปประโยคที่ 1-2 แล้วต่อประโยคที่ 3

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	-ฟ-ม	-ร-ค	ทล-ท	-ค ร ม	-ร ม ฟ	-ล-ม	-ล-ฟ	ม ร-ท	
ซออู้	-ฟ ล ม	ฟ ม ร ท	ลข ล ท	ล ท ร ม	ล ม ฟ ข	ลข ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	-ล-ท	-ค ร ม	-ล-ฟ	ม ร-ท	-ร-ข	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ข	
ซออู้	ลข ล ท	ล ท ร ม	ฟข ลข	ฟ ม ร ท	ร ม ฟ ข	ฟข ล ท	ร ม ร ท	ร ท ลข	

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	---	-ท-ท	-ร-ท	-ล-ข	-ม-ร	ร ร-ข	ขข-ล	ลล-ท	
ซออู้	---	-ท ท ท	ม รข ม	ร ท ลข	ล ท ร ม	ข ร ม ข	ร ม ข ล	ทข ล ท	

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	-ร-ท	-ล-ข	ขข-ล	ลล-ท	-ข ล ท	-ร-ม	-ล-ม	-ร-ท	
ซออู้	ร ม ร ท	ร ท ลข	ท ลข ล	ท ล ร ท	รข ล ท	ล ท ร ม	ล ลข ม	ข ม ร ท	

โน้ตเพลงตระนิมิต

ประโยคที่ 1 เทอร์ 2

ทำนองหลัก	----	--ท	--ท	---ม	---ร	--ท	-ท-ท	---
ขอยู่	----	--ท	--ท	---ม	---ร	--ท	ลท-ร-ท	ลช-ล

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	---ร	-ร-ร	-ช-ม	-ร-ท	----	-ล-ท	-ล-ท	---
ขอยู่	---ร	-ร-ร	-ล-ช-ม	-ร-ท	----	-ล-ท	-ล-ร	ทททท

กลับไปประโยคที่ 1-2 แล้วต่อประโยค 3

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	-ฟ-ม	-ร-ด	ทล-ท	-ด-ร-ม	-ร-ม-ฟ	-ล-ม	-ล-ฟ	ม-ร-ท
ขอยู่	-ฟ-ล-ม	ฟ-ม-ร-ท	ลช-ล-ท	ลท-ร-ม	ล-ม-ฟ-ช	ลช-ฟ-ม	ล-ฟ-ม-ร	ฟ-ม-ร-ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	-ล-ท	-ด-ร-ม	-ล-ฟ	ม-ร-ท	-ร-ช	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ช
ขอยู่	ลช-ล-ท	ลท-ร-ม	ฟ-ช-ล-ช	ฟ-ม-ร-ท	ร-ม-ฟ-ช	ฟ-ช-ล-ท	ร-ม-ร-ท	ร-ท-ล-ช

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	---	-ช-ช	--ล-ท	-ล-ท	-ฟ-ม	-ร-ด	ทล-ท	-ด-ร-ม
ขอยู่	---	-ช-ช-ช	ฟ-ม-ร-ม	ฟ-ช-ล-ท	ล-ฟ-ล-ม	ฟ-ม-ร-ท	ลช-ล-ท	ลท-ร-ม

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	-ร-ช	-ล-ท	-ร-ท	-ล-ช	-ด-ร-ม	-ช-ล	-ล-ล	---
ขอยู่	ร-ม-ฟ-ช	ฟ-ช-ล-ท	ร-ม-ร-ท	ร-ท-ล-ช	ลท-ร-ม	-ช-ล	ทล-ช-ม	-ร-ช

บทที่ ๔ เพลงกระบองกัน

ทักษะการเพลงกระบองกัน

เพลงกระบองกันไม่ได้ ใช้หน้าทับตระ แบบเพลงตระนิมิตหรือเพลงตระอื่น ๆ ที่มี ๔ ไม้ม้วน หรือ ๘ ไม้ม้วน แต่ใช้หน้าทับกระบองกันเช่นเดียวกับเพลงชานาญ และ เพลงโปรยข้าวตอก ดังนั้น ชื่อเรียกของเพลงนี้ที่ถูกต้องคือ "กระบองกัน" หรือ "ตะบองกัน" ไม่ใช่ "ตระบองกัน"

- การใช้คันทัก

สำหรับการบรรเลงเพลงกระบองกัน จะใช้คันทักแบบเรียบง่าย สีคันทักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของทำนองใช้วิธีสีคันทักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีพรหมนิ้ว ในเพลงกระบองกัน พบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีเพิ่มน้ำหนักคันทักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันทักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีเก็บ เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

- สีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้าง

การบรรเลงเพลงกระบองกัน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสีเก็บบ้าง สีตามทำนองทางฆ้องบ้างเพื่อรักษาความชัดเจนของทำนองหลัก ให้เกิดความเรียบร้อยตามขนบของเพลงหน้าพาทย์

video clip เพลงกระบอกกัน

ทำนองหลัก

ทางซอฮู้

โน้ตเพลงกระบอกกัน

ประโยคที่ 1 เทียวแรก

ทำนองหลัก	--- รี่	--- ล	- ซ - ล	- - - ล	--- ล	--- ฟ	--- ม	- ฟ - ล
ซอฮู้	--- รี่	--- ล	- ซ - ท	ล ล ล ล	--- ล	--- ฟ	- ล - ม	- ฟ - ล

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	--- ฟ	- ม - ล	- ซ - ล	- - - ล	- ล ล ล	- ท - รี่	- ท - ด	ร ม - ซ
ซอฮู้	--- ฟ	- ม - ล	- ซ - ท	ล ล ล ล	- ล ล ล	- ท - รี่	ม ร ท ร	- ม - ซ

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- ล ล ล	- ท - รี่	- ท - ด	ร ม - ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - ท
ซอฮู้	- ล ท ล	ซ ฟ ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ม ร ท

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	- ซ ซ ซ	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ซ	- ท - รี่	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร
ซอฮู้	ร ท ล ซ	ร ซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	- ท - ม	ร ท - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร

โน้ตเพลงกระบอกกัน

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	--- ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท
ซอด้	--- ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	ล ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	- ร ร ร	- ม - ล .	- ม - ฟ	ล ท - ร	- ล - ท	- ค ร ม	- ช - ล	- ช - ม
ซอด้	- ร ร ร	- ม - ล .	ท ล ฟ ล	- ท - ร	- ล - ท	- ร - ม	- ช - ล	ท ล ช ม

ประโยคที่ 7

ทำนองหลัก	- ล ล ล	ท ฟ ม ร	--- ม	- ม ม ม	- ม - ร	ร ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล
ซอด้	- ล ล ล	- ท - ร	ม ร ท ร	ม ร ช ม	ช ร ร ร	ช ม ม ม	ล ช ช ช	ท ล ล ล

ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก	--- ท	- ท - ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- รี่ - ท	- ล - ช	- ล ช ช	- ช - ช
ซอด้	--- ท	- ท ท ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- มี่ รี่ ท	- ล - ช	- ล ท ล	ช ม - ช

โน้ตเพลงกระบอกกัน

ประโยคที่ 1 เทียบเปลี่ยน

ทำนองหลัก	ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช
ซอด้	ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	ล ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช

ประโยคที่ 2

ทำนองหลัก	- ท ล ช	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - ท	- ล ล ล	- ท - รี่	- รี่ - มี่	มี มี - รี่
ซอด้	- ท ล ช	- ร - ช	-- ท ล	ช ล - ท	- ล ท ล	ช ล ท รี่	ล ท รี่ มี	ท รี่ รี่ รี่

ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท	- ช ช ช	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ช
ซอด้	- ร ม ฟ	- ล - ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	- ช ช ช	- ล - ท	- รี่ - ท	- ล - ช

ประโยคที่ 4

ทำนองหลัก	-- ท ท	ท ท - ล	-- ท ท	ท ท - ช	- ท - รี่	- ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร
ซอด้	ท รี่ ท ท	ล ท ล ล	ท รี่ ท ท	ช ล ช ช	- ท - ม	ร ท - ล	- ช - ฟ	- ม - ร

โน้ตเพลงกระบองกัน

ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ร ม ฟ	- ล - ม	- ล - ฟ	ม ร - ท
ขออู้	- - - ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	ล ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท

ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก	- ร ร ร	- ม - ล .	- ม - ฟ	ล ท - ร	- ล - ท	- ด ร ม	- ซ - ล	- ซ - ม
ขออู้	- ร ร ร	- ม - ล .	ท ล ฟ ล	- ท - ร	- ล - ท	- ร - ม	- ซ - ล	ท ล ซ ม

ประโยคที่ 7

ทำนองหลัก	- ล ล ล	ท ฟ ม ร	- - - ม	- ม ม ม	- ม - ร	ร ร - ม	- ล - ซ	ซ ซ - ล
ขออู้	- ล ล ล	- ท - ร	ม ร ท ร	ม ร ซ ม	ซ ร ร ร	ซ ม ม ม	ล ซ ซ ซ	ท ล ล ล

ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก	- - - ท	- ท - ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- รี่ - ท	- ล - ซ	- ล ซ ซ	- ซ - ซ
ขออู้	- - - ท	- ท ท ท	- มี่ - รี่	- ท - ล	- มี่ รี่ ท	- ล - ซ	- ล ท ล	ซ ม - ซ

บทที่ ๕ เพลงร่ำ

ทักษะการบรรเลงเพลงรัว

เพลงรัว เป็นเพลงที่บรรเลงได้พร้อมเพรียงได้ยาก เนื่องจากไม่มีอัตราที่คงที่ ใช้เพียงมีผู้นำน้อย่าง ๑ คน เป็นผู้กำหนดว่าจะเปลี่ยนประโยคเพลงในเวลาใด ใช้หน้าทับเฉพาะในการบรรเลง เพลงนี้แตกต่างจากเพลงอื่น ๆ เนื่องจากใช้จังหวะพิเศษในการบรรเลง โดย ฉิ่ง จะตีเฉพาะเสียง ฉิ่ง เท่านั้น

- การใช้คันทัก

สำหรับการบรรเลงเพลงรัว มีข้อแตกต่างจากเพลงอื่น คือ จะใช้คันทักในลักษณะ “สั๊ว” โดยการใช้ส่วนปลายของคันทักอย่างมากไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของหางม้า สีสวย ออก - เข้า สลับกันให้ถี่ และเร็วที่สุด ในส่วนท้ายของแต่ละประโยคเพลง สลับกับการสีกันทักออก - เข้า ตามแบบแผนการบรรเลงทั่วไป และในบางช่วงของท่านองใช้วิธีสีกันทักเพื่อปรับให้ลงกับจังหวะเพลง

- พรหมนิ้ว

การสีกพรหมนิ้ว ในเพลงรัว พบในช่วงประโยคแรกและประโยคท้ายของเพลง เพื่อให้เกิดความไพเราะ และรักษาความยาวของเสียง

- สีกเพิ่มน้ำหนักคันทักให้เสียงแน่น

ผู้วิจัยใช้วิธีเน้นคันทักให้เสียงเกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงที่ดีและเพิ่มน้ำหนักเสียงในการสีก เพื่อให้เสียงแน่นชัดเจน

video clip เพลงร่ำ

ทำนองหลัก

ทางซอู้

โน้ตเพลงร่ำ

ทำนองหลัก	---	ล	---	---	---	---	ท	---	---	---
ซอู้	---	ล	---	---	---	---	ท	---	---	---

ทำนองหลัก	- ฟ ม ร	---	ม	- ม ม ม	---	ร	- ด ท ล	---	ท	ด ร ม	---	ร
ซอู้	- ฟ ม ร	---	ม	- ม ม ม	---	ร	- ด ท ล	---	ท	ด ร ม	---	ร

ทำนองหลัก	---	ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม
ซอู้	---	ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม	- ม - ม

ใช้คันทัก ออก-เข้า จากซ้ายไปหาเร็ว

ทำนองหลัก	---	ล	---	ล	---	ซ	- ฟ ม ร	---	ม	- ฟ ซ ล	---	ซ	---	ล
ซอู้	---	ล	---	ล	---	ซ	- ฟ ม ร	---	ม	- ฟ ซ ล	---	ซ	---	ล

ทำนองหลัก	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล
ซอู้	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล	- ล - ล

ใช้คันทัก ออก-เข้า จากซ้ายไปหาเร็ว

โน้ตเพลงร้ว

3

ทํานองหลัก	--- รี้	--- มี	--- รี้	--- ท	--- ล	-ท - ล	- - ช ล	- - ช
ชอู้	--- รี้	--- มี	--- รี้	--- ท	--- ล	-ท - ล	- - ช ล	- - ช

ทํานองหลัก	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช
ชอู้	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช	- ช - ช

← ใช้คันทัก ออก-เข้า จากซ้ายไปหาเร็ว →

4

ทํานองหลัก	--- ม	- ม - ม	--- ท	- ท - ล	--- ล	----	- - ช ฟ	- ล - ช
ชอู้	--- ม	- ม - ม	--- ท	- ท - ล	--- ล	----	- - ช ฟ	- ล - ช

ทํานองหลัก	--- ช	--- ช	----	----
ชอู้	--- ช	--- ช	----	----

จบบทเรียน

แบบประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างทักษะการบรรเลงซอู้กับเกณฑ์การให้คะแนน
ของแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3
สำหรับใช้ประเมินนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2

คำชี้แจง

1) ให้ท่านพิจารณาข้อทักษะการบรรเลงซอู้ ที่กำหนดขึ้น ว่าจะมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเกณฑ์การให้คะแนนในข้อปฏิบัติทักษะนั้นหรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องว่างหลังเกณฑ์การให้คะแนนของแต่ละข้อ โดยพิจารณาจากรายละเอียดดังต่อไปนี้

- + 1 เมื่อ แน่ใจ ว่าข้อทักษะการบรรเลงซอู้ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน
- 0 เมื่อ ไม่แน่ใจ ว่าข้อทักษะการบรรเลงซอู้ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน
- 1 เมื่อ แน่ใจ ว่าข้อทักษะการบรรเลงซอู้ ไม่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

2) เพลงในบทเรียนที่ประเมินนักศึกษา ประกอบด้วย

1. เพลงเหาะ
2. เพลงโคมเวียน
3. เพลงตระนิมิต
4. เพลงกระบองกัน
5. เพลงร่ำ

แบบประเมินค่าความสอดคล้องระหว่างทักษะการบรรเลงซอู้กับเกณฑ์การให้คะแนน
ของแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3
สำหรับใช้ประเมินนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนการพิจารณา		
		+ 1	0	- 1
1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อซอู้ที่นำมาใช้มีความพร้อมไม่ชำรุด มีการเทียบเสียงซอู้ ถูกต้องครบทั้งสายเอก สายทุ้ม และมียางสน <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อซอู้ที่นำมาใช้มีความพร้อมไม่ชำรุด มีการเทียบเสียงซอู้ ถูกต้องครบทั้งสายเอก สายทุ้ม <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อซอู้ที่นำมาใช้มีความชำรุดเล็กน้อยแต่ยังสามารถใช้งานได้ มีการเทียบเสียงแต่ผิดระดับเสียงหนึ่งสาย <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อซอู้ที่นำมาใช้ชำรุดเล็กน้อยแต่ยังสามารถใช้งานได้ เทียบเสียงไม่ถูกต้องทั้งสองสาย <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อ ซอู้ที่นำมาใช้ชำรุดไม่มีการเทียบเสียงเลย			
2. บุคลิก ท่านั่ง ท่าจับคันชักซอและระเบียบคันชัก	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนั่งพับเพียบลำตัวตรง ไม่ก้มหน้า ระหว่างบรรเลงสง่าผ่าเผย ท่าจับชักถูกต้อง ใช้คันชักถูกต้อง <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนั่งพับเพียบลำตัวตรง ไม่ก้มหน้า แต่มีการขยับตัวระหว่าง บรรเลงบ้างเล็กน้อย ท่าจับคันชักถูกต้องเรียบร้อย ใช้คันชักถูกต้อง			

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนการพิจารณา		
		+ 1	0	- 1
2. บุคลิก ท่านั่ง ท่าจับคันชัก ซอและระเบียบคันชัก (ต่อ)	<u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนั่งพับเพียบ และมีการก้มหน้าเป็นบางครั้ง ขยับตัว ระหว่างบรรเลงบางครั้ง จับคันชักถูกต้อง แต่ใช้คันชักไม่ถูกต้องเป็นบางครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อไม่นั่งพับเพียบ ก้มหน้า บ่อย ขยับตัวระหว่างบรรเลงบางครั้ง ท่าจับ คันชักถูกต้อง แต่คันชักไม่ถูกต้องบ่อยครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อไม่นั่งพับเพียบ นั่งหลังงอ ก้มหน้า ขยับตัวระหว่างบรรเลงตลอดเวลา ท่าจับและวิธีใช้คันชักไม่ถูกต้อง			
3. ความถูกต้อง และแม่นยำ ของทางเพลง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาสามารถจดจำ ทางเพลงซอู้ได้อย่างแม่นยำไม่ผิดเพี้ยน แม้แต่ครั้งเดียว <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำ ทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 1 ครั้ง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำ ทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 2 ครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อ นักศึกษาไม่สามารถ จดจำทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลง ผิดพลาด 3 ครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำ ทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 4 ครั้งขึ้นไป			

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนการพิจารณา		
		+ 1	0	- 1
4. คุณภาพเสียง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนักคั่นซึกที่เกิดจากการสื่อกเข้าเท่ากันกลมกลืนกัน น้ำเสียงมีความชัดเจนสม่ำเสมอไม่เบาหรือดังเกินไป และสีเสียงไม่เพี้ยน <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนักคั่นซึกที่เกิดจากการสื่อกเข้าเท่ากันกลมกลืนมีความชัดเจนสม่ำเสมอไม่เบาหรือดังเกินไป แต่สีเสียงเพี้ยนบางครั้ง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนักคั่นซึกที่ไม่สม่ำเสมอ เสียงเข้าออกไม่เท่ากันเป็นบางครั้ง และสีเสียงเพี้ยนบางครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนักคั่นซึกที่ไม่สม่ำเสมอ เสียงเข้าออกไม่เท่ากันเกือบทั้งเพลง สีเสียงเพี้ยนบ่อยครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนักคั่นซึกที่ไม่สม่ำเสมอ เสียงเข้าออกไม่เท่ากัน และสีเสียงเพี้ยนตลอดทั้งเพลง			
5. เทคนิคการบรรเลงซอู้	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงได้ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วมีความเหมาะสมพอดี น้ำเสียงที่เกิดขึ้นฟังแล้วสื่อถึงความมีทักษะการบรรเลงที่ดี สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ถ่ายทอดได้ครบถ้วน <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงได้ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วมีความเหมาะสมพอดี น้ำเสียงที่เกิดขึ้นสื่อถึงความมีทักษะการบรรเลงที่ดี แต่ไม่สามารถใช้เทคนิคการ			

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนการพิจารณา		
		+ 1	0	- 1
5. เทคนิคการบรรเลงซอู้ (ต่อ)	บรรเลงตามที่ถ่ายทอดบางครั้ง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงยังไม่ถึง อาร์มเพลง ฟังแล้วขาดความเหมาะสมพอดี และไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ ถ่ายทอดบางครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงยังไม่ถึง อาร์มเพลง ฟังแล้วขาดความเหมาะสมพอดี และไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ ถ่ายทอดบ่อยครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงยังไม่ถึง อาร์มเพลง ฟังแล้วขาดความเหมาะสมพอดี และไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ ถ่ายทอดตลอดเพลง			
6. แนวการบรรเลง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วย ความเร็วที่พอดีกับเพลงหน้าพาทย์ มีจังหวะ ที่สม่ำเสมอ ฟังแล้วเหมาะสมกลมกลืนทั้ง น้ำเสียงและทางเพลงที่บรรเลง <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วย ความเร็วที่พอดีกับเพลงหน้าพาทย์ แต่ จังหวะไม่สม่ำเสมอเป็นบางครั้ง ฟังแล้วทำ ให้ขาดเหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและ ทางเพลงที่บรรเลง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วย ความเร็วที่พอดีกับเพลงหน้าพาทย์ แต่ จังหวะไม่สม่ำเสมอบ่อยครั้ง ฟังแล้วทำให้ ขาดเหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทาง เพลงที่บรรเลง			

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนการพิจารณา		
		+ 1	0	- 1
	ให้ 2 คะแนน เมื่อนักศึกษาบรรเลงเร็ว หรือ ช้า เกินไป จังหวะไม่มีความสม่ำเสมอ บ่อยครั้ง ฟังแล้วทำให้ขาดเหมาะสม กลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทางเพลงที่บรรเลง ให้ 1 คะแนน เมื่อนักศึกษาบรรเลงเร็ว หรือ ช้า เกินไป จังหวะไม่มีความสม่ำเสมอ ขาด เหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทางเพลง ที่บรรเลงตลอดทั้งเพลง			

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (๔ ปี) คณะศิลปศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ชื่อ-สกุลของนักศึกษา.....

เพลง.....คะแนนที่ได้...../30

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนน				
		ดีเยี่ยม (5)	ดี (4)	พอใช้ (3)	ปรับปรุง (2)	ปรับปรุง เร่งด่วน (1)
1	ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง					
2	บุคลิก ท่าทาง การจับคันชัก					
3	ความถูกต้อง และแม่นยำของทางเพลง					
4	คุณภาพเสียง					
5	เทคนิคการบรรเลงซอู้					
6	แนวการบรรเลง					
รวมคะแนน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวณัฐยา รังสิยานนท์)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอู้ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3
สำหรับใช้ประเมินนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน
1. ความพร้อมของเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง	ให้ 5 คะแนน เมื่อซอู้ที่นำมาใช้มีความพร้อมไม่ชำรุด มีการเทียบเสียงซอู้ ถูกต้องครบทั้งสายเอก สายทุ้ม และมียางสน ให้ 4 คะแนน เมื่อซอู้ที่นำมาใช้มีความพร้อมไม่ชำรุด มีการเทียบเสียงซอู้ ถูกต้องครบทั้งสายเอก สายทุ้ม ให้ 3 คะแนน เมื่อซอู้ที่นำมาใช้มีความชำรุดเล็กน้อยแต่ยังสามารถใช้งานได้ มีการเทียบเสียงแต่ผิดระดับเสียงหนึ่งสาย ให้ 2 คะแนน เมื่อซอู้ที่นำมาใช้ชำรุดเล็กน้อยแต่สามารถใช้งานได้ เทียบเสียงไม่ถูกต้องทั้งสองสาย ให้ 1 คะแนน เมื่อ ซอู้ที่นำมาใช้ชำรุดไม่มีการเทียบเสียงเลย
2. บุคลิก ท่านั่ง ท่าจับคันชักซอ และระเบียบคันชัก	ให้ 5 คะแนน เมื่อนั่งพับเพียบลำตัวตรง ไม่ก้มหน้า ระหว่างบรรเลงส่งฝ่าเผย ท่าจับชักถูกต้อง ใช้คันชักถูกต้อง ให้ 4 คะแนน เมื่อนั่งพับเพียบลำตัวตรง ไม่ก้มหน้า แต่มีการขยับตัวระหว่างบรรเลบบ้างเล็กน้อย ท่าจับคันชักถูกต้อง เรียบร้อย ใช้คันชักถูกต้อง ให้ 3 คะแนน เมื่อนั่งพับเพียบและมีการก้มหน้าเป็นบางครั้ง ขยับตัวระหว่างบรรเลบบ้างครั้ง จับคันชักถูกต้อง แต่ใช้คันชักไม่ถูกต้องเป็นบางครั้ง ให้ 2 คะแนน เมื่อไม่นั่งพับเพียบ ก้มหน้าบ่อย ขยับตัวระหว่างบรรเลบบ้างครั้ง ท่าจับคันชักถูกต้อง แต่คันชักไม่ถูกต้องบ่อยครั้ง ให้ 1 คะแนน เมื่อไม่นั่งพับเพียบ นั่งหลังงอ ก้มหน้า ขยับตัวระหว่างบรรเลงตลอดเวลาท่าจับและวิธีใช้คันชักไม่ถูกต้อง

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน
3. ความถูกต้อง และแม่นยำของ ทางเพลง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาสามารถจดจำทางเพลงซอู้ได้อย่างแม่นยำไม่ผิดเพี้ยนแม้แต่ครั้งเดียว <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 1 ครั้ง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 2 ครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 3 ครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาไม่สามารถจดจำทำนองเพลงได้แม่นยำ บรรเลงผิดพลาด 4 ครั้งขึ้นไป
4. คุณภาพเสียง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนัkcันชักที่เกิดจากการสื่อกเข้าเท่ากันกลมกลืนกัน น้ำเสียงมีความชัดเจนสม่ำเสมอไม่เบาหรือดังเกินไป และสีเสียงไม่เพี้ยน <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนัkcันชักที่เกิดจากการสื่อกเข้าเท่ากันกลมกลืนมีความชัดเจนสม่ำเสมอไม่เบาหรือดังเกินไป แต่สีเสียงเพี้ยนบางครั้ง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนัkcันชักที่ไม่สม่ำเสมอ เสียงเข้าออกไม่เท่ากันเป็นบางครั้ง และสีเสียงเพี้ยนบางครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนัkcันชักที่ไม่สม่ำเสมอ เสียงเข้าออกไม่เท่ากันเกือบทั้งเพลง สีเสียงเพี้ยนบ่อยครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยน้ำหนัkcันชักที่ไม่สม่ำเสมอ เสียงเข้าออกไม่เท่ากัน และสีเสียงเพี้ยนตลอดทั้งเพลง

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน
5. เทคนิคการบรรเลงซอู้	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงได้ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วมีความเหมาะสมพอดี น้ำเสียงที่เกิดขึ้นฟังแล้วสื่อถึงควมมีทักษะการบรรเลงที่ดี สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ถ่ายทอดได้ครบถ้วน <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงได้ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วมีความเหมาะสมพอดี น้ำเสียงที่เกิดขึ้นสื่อถึงควมมีทักษะการบรรเลงที่ดี แต่ไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ถ่ายทอดบางครั้ง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงยังไม่ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วขาดความเหมาะสมพอดี และไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ถ่ายทอดบางครั้ง <u>ให้ 2 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงยังไม่ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วขาดความเหมาะสมพอดี และไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ถ่ายทอดบ่อยครั้ง <u>ให้ 1 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงยังไม่ถึงอารมณ์เพลง ฟังแล้วขาดความเหมาะสมพอดี และไม่สามารถใช้เทคนิคการบรรเลงตามที่ถ่ายทอดตลอดเพลง
6. แนวการบรรเลง	<u>ให้ 5 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยความเร็วที่พอดีกับเพลงหน้าพาทย์ มีจังหวะที่สม่ำเสมอ ฟังแล้วเหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทางเพลงที่บรรเลง <u>ให้ 4 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยความเร็วที่พอดีกับเพลงหน้าพาทย์ แต่จังหวะไม่สม่ำเสมอเป็นบางครั้ง ฟังแล้วทำให้ขาดเหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทางเพลงที่บรรเลง <u>ให้ 3 คะแนน</u> เมื่อนักศึกษาบรรเลงด้วยความเร็วที่พอดีกับเพลงหน้าพาทย์ แต่จังหวะไม่สม่ำเสมอบ่อยครั้ง ฟังแล้วทำให้ขาดเหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทางเพลงที่บรรเลง

ทักษะการบรรเลงซอู้ ที่ประเมินนักศึกษา	เกณฑ์การให้คะแนน
6. แนวการบรรเลง (ต่อ)	ให้ 2 คะแนน เมื่อนักศึกษาบรรเลงเร็ว หรือ ช้า เกินไป จังหวะไม่มีความสม่ำเสมอบ่อยครั้ง ฟังแล้วทำให้ขาด เหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียงและทางเพลงที่บรรเลง ให้ 1 คะแนน เมื่อนักศึกษาบรรเลงเร็ว หรือ ช้า เกินไป จังหวะไม่มีความสม่ำเสมอ ขาดเหมาะสมกลมกลืนทั้งน้ำเสียง และทางเพลงที่บรรเลงตลอดทั้งเพลง

**แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป
โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอฮู้
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย**

**เรื่อง ทักษะการบรรเลงซอฮู้ในเพลงหน้าพาทย์
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิชาเอกเครื่องสายไทย
ชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2564**

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญ ได้กรุณาแสดงความคิดเห็นตามระดับคะแนนคุณภาพดังนี้
เป็นการประเมินค่า 5 ระดับ ข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

รายการขอความคิดเห็น (หัวข้อการประเมิน)	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ด้านการนำเสนอเนื้อหา					
1.ความชัดเจนถูกต้องของเนื้อหา					
2.ความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา					
3.ความน่าสนใจของโปรแกรมพาวเวอร์พอยต์ 2019					
4. ความสอดคล้องระหว่างทักษะซอฮู้กับบทเรียน					
ด้านการออกแบบ					
5. ความเหมาะสมในการนำเสนอ					
6. ความเหมาะสมของวิดีโอทักษะที่ใช้สอน					
7. ภาษาที่ใช้ ถูกต้องเหมาะสมกับบทเรียน					
8. ความเหมาะสมในการเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละบทเรียน					

แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม

Microsoft Power point 2019

เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงขลุ่ย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น (หัวข้อการประเมิน)	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
ด้านกิจกรรมในบทเรียน 9. มีการบูรณาการกับเนื้อหารายวิชาอื่น 10. ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ทักษะการบรรเลงขลุ่ยในเพลงหน้าพาทย์ ได้ เป็นอย่างดี					
ด้านประโยชน์ของบทเรียน 11. สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 12. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู ดนตรีไทยได้เป็นอย่างดี					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อนวัตกรรมบทเรียนสำเร็จรูป
โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอู้
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปตาม
ระดับความคิดเห็นดังนี้

ระดับ 1 เหมาะสม

ระดับ 0 ไม่แน่ใจ

ระดับ - 1 ไม่เหมาะสม

โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะ

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. ความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร				
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา				
3. ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
4. ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและปัญหา				
5. ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน				
6. ความเหมาะสมของเนื้อหา				
7. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร				
8. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา				
9. ความเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน				
10. ความเหมาะสมของรูปแบบบทเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาของการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป
โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอ
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

รายการขอความคิดเห็น (หัวข้อการประเมิน)	ค่าเฉลี่ย x	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	คุณภาพ บทเรียน
ด้านการนำเสนอเนื้อหา			
1. ความชัดเจนถูกต้องของเนื้อหา	4.1	1.0	มาก
2. ความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	3.7	1.0	ปานกลาง
3. ความน่าสนใจของโปรแกรมพาวเวอร์พอยต์ 2019	3.9	1.0	ปานกลาง
4. ความสอดคล้องระหว่างทักษะซออยู่กับบทเรียน	3.3	1.2	ปานกลาง
ด้านการออกแบบ			
5. ความเหมาะสมในการนำเสนอ	3.6	1.0	ปานกลาง
6. ความเหมาะสมของวิดีโอทักษะที่ใช้สอน	3.5	1.2	ปานกลาง
7. ภาษาที่ใช้ ถูกต้องเหมาะสมกับบทเรียน	3.4	1.4	ปานกลาง
8. ความเหมาะสมในการเชื่อมโยงเนื้อหาแต่ละ บทเรียน	3.1	1.2	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมในบทเรียน			
9. มีการบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่น	3.4	1.3	ปานกลาง
10. ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการ บรรเลงซอในเพลงหน้าพาทย์ ได้เป็นอย่างดี	3.9	1.1	ปานกลาง
ด้านประโยชน์ของสื่อ			
11. สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	3.7	1.2	ปานกลาง
12. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู ดนตรีไทยได้เป็นอย่างดี	3.5	1.2	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.6	1.1	มาก

ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อนวัตกรรมบทเรียนสำเร็จรูป
โปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงซอฮู้
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

รายการขอความคิดเห็น	คะแนนรวมของ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	คุณภาพของ บทเรียนสำเร็จรูป
1. ความสอดคล้องเหมาะสมกับ หลักสูตร	2	0.7	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับ ธรรมชาติวิชา	3	1	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
3. ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	1	0.4	ยังใช้ไม่ได้ ต้องปรับปรุง
4. ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบันและปัญหา	3	1	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
5. ความเหมาะสมต่อ กระบวนการพัฒนาผู้เรียน	1	0.4	ยังใช้ไม่ได้ ต้องปรับปรุง
6. ความเหมาะสมของเนื้อหา	3	1	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
7. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	3	1	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
8. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	1	0.4	ยังใช้ไม่ได้ ต้องปรับปรุง
9. ความเหมาะสมกับความสนใจของ นักศึกษา	3	1	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
10. ความเหมาะสมของรูปแบบ บทเรียน	2	0.7	มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ผลการการตรวจแบบประเมินทักษะการบรรเลงซอฮู้ รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3
สำหรับใช้ประเมินนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
ข้อ 1	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 2	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
ข้อ 3	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ข้อ 4	0	1	0	0.33	ไม่สอดคล้อง
ข้อ 5	1	1	-1	0.33	ไม่สอดคล้อง
ข้อ 6	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ผลคะแนนการประเมินทักษะการบรรเลงซอู้

รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 แบบ 1 ต่อ 1

นักศึกษา	เพลง เหาะ 30	เพลง โคมเวียน 30	เพลง ตระนิมิต 30	เพลง กระบองกัน 30	เพลงร้ว 30	รวม 150	หลังเรียน 150
1	25	26	25	24	27	127	129
2	24	24	26	26	25	125	130
3	25	24	28	26	25	128	131
รวม	74	74	79	76	77	380	390
$\bar{X}$	24.67	24.67	26.33	25.33	25.67	126.67	130.00
S.D	0.58	1.15	1.52	1.15	1.15	1.21	1
$E_1 E_2$	84.44						86.67

ผลคะแนนการประเมินทักษะการบรรเลงซอู้

รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 แบบกลุ่มย่อย

นักศึกษา	เพลง เหาะ 30	เพลง โคมเวียน 30	เพลง ตระนิมิต 30	เพลง กระบองกัน 30	เพลงร่ำ 30	รวม 150	หลังเรียน 150
1	25	26	26	27	27	131	135
2	24	25	26	27	26	128	130
3	25	25	26	26	26	128	133
4	26	27	25	26	26	130	135
5	27	28	27	27	26	135	137
6	28	26	25	27	27	133	138
7	29	27	26	26	26	134	139
8	25	28	26	27	26	132	135
9	27	28	26	27	26	134	138
รวม	236	240	233	240	236	1,185	1,220
$\bar{X}$	26.22	26.67	25.89	26.67	26.22	131.67	135.56
S.D	1.64	1.22	0.60	0.5	0.44	0.25	2.83
$E_1 E_2$	87.78						90.37

ผลคะแนนการประเมินทักษะการบรรเลงซอู้

รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 แบบภาคสนาม

นักศึกษา	เพลง เหาะ 30	เพลง โคมเวียน 30	เพลง ตระนิมิต 30	เพลง กระบองกัน 30	เพลงร่ำ 30	รวม 150	หลังเรียน 150
1	25	24	25	25	27	126	130
2	26	24	24	25	27	126	130
3	27	24	25	26	27	129	131
4	25	26	26	25	27	129	133
5	26	25	25	26	27	129	134
6	27	26	25	27	26	131	132
7	28	26	25	26	26	131	135
8	25	26	26	26	26	129	134
9	27	24	25	27	26	129	136
10	26	25	26	25	27	129	135
11	27	26	25	25	27	130	134
12	25	27	26	26	27	131	136
13	27	25	25	26	27	130	134
14	27	26	26	25	27	131	134
15	26	25	25	26	27	129	135
16	24	26	25	27	28	130	135
17	26	27	25	26	28	132	136
18	24	26	26	26	28	130	136
19	25	24	25	27	28	129	134
20	25	24	26	27	28	130	135
21	25	24	24	27	28	128	135
22	26	25	24	27	28	130	135
23	27	25	24	27	28	131	134
24	26	26	24	27	27	130	133

25	26	25	24	27	27	129	134
26	27	26	25	27	27	132	136
27	25	25	25	27	27	129	135
28	25	25	25	27	27	129	135
29	24	25	25	27	26	127	131
30	27	26	25	27	26	131	135
31	26	26	25	27	26	130	135
32	26	26	25	27	26	130	135
33	27	26	26	27	26	132	136
รวม	855	836	827	870	890	4,278	4,328
$\bar{X}$	25.91	25.33	25.06	26.36	26.97	129.64	131.15
S.D	1.04	0.89	0.65	0.78	0.72	0.82	1.68
$E_1 E_2$	86.42						87.43

ผลคะแนนการประเมินทักษะการบรรเลงซอู้

รายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษา	เพลงเหาะ 30	เพลง โคมเวียน 30	เพลง ตระนิมิต 30	เพลง กระบองกัน 30	เพลงร่ำ 30	รวม 150
1	29	28	29	28	28	142
2	25	26	27	27	26	131
3	26	27	28	27	25	133
รวม	80	81	84	82	79	406
$\bar{X}$	26.67	27.00	28.00	27.33	26.33	135.33
เฉลี่ยร้อยละ	88.89	90.00	93.33	91.11	87.78	90.22

ภาคผนวก จ
ใบตอบรับการเผยแพร่บทความวิจัย

ที่ วธ ๐๘๑๔/ว๕๖๔

วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง
อ.เมือง จ.พัทลุง ๙๓๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง หนังสือตอบรับการนำเสนอบทความ

เรียน คุณณัฐยา รังสิยานนท์

ด้วยกองบรรณาธิการ วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้รับบทความของท่าน เรื่อง “บทความวิจัย เรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะ การบรรเลงขลุ่ย ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย ๓ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีปีที่ ๒ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย” เพื่อนำเสนอบทความในงานการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๕ และการนำเสนอผลงานวิจัยระดับนานาชาติ ครั้งที่ ๔ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ “พหุศาสตร์ ภูมิศิลป์ ณ ถิ่นด้ามขวาน” BPI CONFERENCE 2021 ในระหว่าง วันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

บัดนี้กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความของท่านแล้ว และให้ความเห็นชอบสามารถนำเสนอ บทความในงานดังกล่าวได้ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กัลยาณี ยังสังข์)

บรรณาธิการ

กองบรรณาธิการ

โทร. ๐๘๖๒๙๐๐๖๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Research.PT2564@gmail.com

ภาคผนวก จ
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ที่ อว 0623.9/ว 422.1

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
340 ถนนสุรนารายณ์ อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000

31 ตุลาคม 2564

เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินโครงการวิจัยที่ยื่นเสนอขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
เรียน นางสาวณัฐธยา รังสิยานนท์

ตามที่ท่านเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
เลขที่โครงการ HE-RDI-NRRU.227/2564 โครงการวิจัยเรื่อง “การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม
Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงขลุ่ย ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย” ในการประชุมคณะกรรมการจริยธรรม
การวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ครั้งที่ 10/2564 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2564 เรื่องสืบ
เนื่องจากการประชุมครั้งที่ 9/2564 เสนอวาระที่ 4 เรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณา โดยมีมติที่ประชุม : ผลการ
ประเมินข้อ 1 รับรอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัคตตัย รยะสวัสดิ์)
ประธานอนุกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

หน่วยจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยและพัฒนา
โทรศัพท์ 0-4400-9009 ต่อ 9460

**ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา**

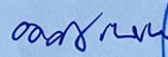
โครงการวิจัยเรื่อง : การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปโปรแกรม Microsoft Power point 2019 เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงขลุ่ย ในรายวิชาทักษะดนตรีไทย 3 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย : นางสาวณัฐธยา รังสิยานนท์

เอกสารที่พิจารณา :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับลงวันที่ 14 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับลงวันที่ 14 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564
3. แบบคำชี้แจงอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 14 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564
4. แบบยินยอมอาสาสมัคร	ฉบับลงวันที่ 14 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564
5. แบบสอบถาม	ฉบับลงวันที่ 14 เดือนกันยายน พ.ศ. 2564
6. ประวัติผู้วิจัย	
7. ใบผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	

ได้รับการพิจารณาและผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยได้ โดยให้ส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยทุก 6 เดือน แจ้งคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกรณีที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัยหรือหยุดโครงการก่อนกำหนด รายงานเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด รายงานข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ควรได้รับระหว่างดำเนินการวิจัย และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัย

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิสร นุ้ยพันธุ์)
 ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขที่ใบรับรอง : HE-227-2564

วันที่รับรอง : 31 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564
วันที่หมดอายุ : 31 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐธยา รังสิยานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	26 มิถุนายน 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดพิษณุโลก
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 ศีษาศาสตรบัณฑิต ศศ.บ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2561 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ศศ.ม สาขาวิชาดนตรีตะวันตก (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประสบการณ์ในการทำงาน	พ.ศ. 2555-2557 อาจารย์ประจำตามสัญญาจ้าง มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2558-2562 ข้าราชการครู โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ พ.ศ. 2563- ปัจจุบัน วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ที่อยู่ปัจจุบัน	4/10 หมู่ 5 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000